

PRZEWOŹNIK KRAKOWSKI

Biuletyn Informacyjny Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie

Nr 4 (62) 2016
październik-grudzień

Zbierz kolekcję kart z krakowskimi pojazdami

W tym numerze kolejna karta z autobusami

W środku mapa komunikacji miejskiej

Jan Podkopacz z MPK SA w Krakowie jednym z najlepszych motorniczych w Polsce

Największe w historii MPK zakupy nowych autobusów

MPK MA NIE TYLKO NOWOCZESNY TABOR, ALE TAKŻE BARDZO DOBRYCH PRACOWNIKÓW

W ciągu ostatniego roku MPK SA podpisało sześć umów z producentami autobusów. Dzięki temu w latach 2016-2017 krakowian będzie wozić prawie 200 nowoczesnych, klimatyzowanych pojazdów (to ok. 40 proc. całego taboru!). Trwa też przetarg na zakup 50 nowych tramwajów, których dostawy powinny się zacząć na początku 2019 roku. Będąc pasażerem krakowskiej komunikacji trudno nie dostrzec tych zmian. Jestem pewien, że oprócz komfortu i przyjemności jazdy nowym autobusem, mieszkańcy doceniają także duży wysiłek MPK, aby ten tabor był przyjazny dla środowiska. Nie ma obecnie w Krakowie ważniejszego zadania od walki o jak najczystsze powietrze. Krakowski przewoźnik robi bardzo dużo, aby po ulicach kursowały pojazdy spełniające najwyższe europejskie normy – czyli Euro 6. Do tego dochodzi zakup autobusów elektrycznych i hybrydowych. Jeżeli MPK uda się zrealizować wszystkie zakładane plany, to za kilka lat w Krakowie wszystkie autobusy będą spełniać normę co najmniej Euro 5, w tym co piąty autobus będzie elektryczny.

Rozmawiając o krakowskiej komunikacji często dostrzegamy inwestycje w nowy tabor, ale zapominamy o tych, którzy nimi kierują – o motorniczach i kierowcach. A to przecież dzięki nim te nowoczesne pojazdy bezpiecznie nas przewożą. Ich ciężką pracę coraz częściej dostrzegają pasażerowie. Tylko w 2016 roku do MPK trafiło ok. 150 pochwał. Te najciekawsze publikujemy w tym numerze „Przewoźnika Krakowskiego”. Jak łatwo zauważyć, wielu naszych prowadzących nie tylko sprawnie prowadzi tramwaje i autobusy, ale także chętnie służy pomocą innym. Jeden z kierowców zwrócił nawet uwagę na przechodzącego jeża. Jak opisała to w swoim liście jedna z naszych pasażerek – zatrzymał autobus i umożliwił mu bezpieczne przejście na drugą stronę ulicy. Nie zostaje nic innego, jak tylko pochwalić i pogratulować takiego zachowania.

A co do gratulacji to na pewno należą się one także naszemu innemu pracownikowi, motorniczemu z zajezdni Podgórze, który reprezentował MPK SA w Krakowie na ogólnopolskich zawodach w Łodzi. Jan Podkopacz zajął tam drugie miejsce, przegrywając jedynie o 5 pkt z motorniczym z Łodzi. To potwierdza spore umiejętności naszych pracowników. Zresztą sprawdzamy je każdego roku od 16 lat podczas krakowskiego konkursu „Bezpieczna jazda komunikacją miejską”. O tym kto w tym roku poradził sobie najlepiej w tych zawodach przeczytacie w tym numerze, do czego zachęcam.

*Życzymy naszym czytelnikom i pasażerom,
aby wszystkie dni w nadchodzącym Nowym Roku
były tak wyjątkowe i pełne rodzinnego ciepła,
jak ten jeden wigilijny wieczór.
Niech spełnią się wszystkie marzenia, także te,
o których nie mówi się głośno,
a ten cudowny, świąteczny czas
niech da wszystkim siły na kolejny Nowy Rok.*

**Zarząd MPK SA w Krakowie
i
zespół redakcyjny „Przewoźnika Krakowskiego”**

Marek Gancarczyk

PRZEWOŹNIK KRAKOWSKI

Biuletyn Informacyjny Miejskiego Przedsiębiorstwa
Komunikacyjnego S.A. w Krakowie

Zespół redakcyjny: Marek Gancarczyk, Anna Robak,
Jacek Kołodziej, Hubert Waguła, Adrian Obuchowicz

Fot. na okładce: Nowy autobus hybrydowy w Krakowie

Zdjęcia w numerze: Tomasz Bielecki

Wydawca:

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie

Adres redakcji: ul. J. Brożka 3, 30-347 Kraków,
tel. 12 254 11 04; e-mail: mgancar@mpk.krakow.pl

Druk i łamanie: Drukarnia Kolejowa Kraków Sp. z o.o.,
ul. Forteczna 20A – Węgrzce, tel. 12 298 04 02

Nakład: 2000 egz.

W NUMERZE:

MPK ma nie tylko nowoczesny tabor Marek Gancarczyk.....	3
Mikołaj przyjechał do Krakowa tramwajem Justyna Mierzwa.....	5
Największe w historii MPK SA w Krakowie zakupy nowych autobusów Marek Gancarczyk.....	6-9
Na linii nr 134 tylko nowe autobusy Marek Gancarczyk.....	9
MPK SA z umową na dofinansowanie 35 niskopodłogowych tramwajów Marek Gancarczyk.....	10
MPK SA w Krakowie zyskało nowoczesny holownik Marek Gancarczyk.....	11
Z Francuzami o czystym powietrzu Kamil Popiela/UMK.....	12
Odnaczenia "Lider Jakości" Dariusz Słomka.....	13
Kraków stawia na komunikację zbiorową Piotr Hamarnik.....	14-15
Coraz więcej krakowian wybiera komunikację miejską Marek Gancarczyk, Piotr Hamarnik.....	16
Dzień Otwarty dla seniorów Bożena Migas.....	17
Akademia Młodego Krakowianina Małgorzata Rzycki.....	18
Wagon 105N w budynku MPK SA zyskał nową nazwę Jerzy Maszewski.....	19
Turniej o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa Janusz Więckowski, Marek Gancarczyk.....	20
Nie ma nudy w Lidze MPK Janusz Więckowski.....	21
Europejski Tydzień Zrównoważonej Mobilności w Krakowie Marek Gancarczyk.....	22
Jan Podkopać z MPK SA w Krakowie jednym z najlepszych motorniczych w Polsce Krzysztof Utracki.....	23
W pracy motorniczego najważniejsze jest przewidywanie i opanowanie Marek Gancarczyk.....	24-25
„Bezpieczna jazda komunikacją miejską” Marek Gancarczyk.....	26-28
Coroczne spotkania z jubilatami i wieloletnimi pracownikami Lilianna Jakiel.....	29-32
Pracownicy MPK z klubu HDK oddali w 2016 roku prawie 80 litrów krwi Władysław Michalski.....	33
Separatory na ul. Kalwaryjskiej Adrian Obuchowicz.....	34-35
Kalendarium Radosław Kołodziej.....	36
Pasażerowie piszą pochwały do MPK opr. Anna Robak.....	37-38
Msza w intencji Ojca Świętego w Łagiewnikach Marek Gancarczyk.....	39
Tramwaj Nevelo wraca do Krakowa Maciej Górski.....	39
Wspólnie dbamy o Kraków UMK.....	40
Komunikacja miejska w okresie Wszystkich Świętych w 2016 roku Jan Mitis.....	40
MPK SA w Krakowie po raz 16. przedsiębiorstwem Fair Play Marek Gancarczyk.....	41
Współpraca MPK SA i Straży Miejskiej Grzegorz Dyrkacz, Marek Anioł.....	41-42

MIKOŁAJ PRZYJECHAŁ DO KRAKOWA TRAMWAJEM

Takiej rzeszy Mikołajów, Kraków jak długi i szeroki nie widział. Mało tego, w całej historii grodu Kraka, w najstarszych drukach próżno szukać wieści, by miasto nawiedziło aż tylu świętych, w jednym czasie. Co więcej, nikt nie dyskutował nad ich pochodzeniem. Wiadomo, do Krakowa trafiły wprost z dalekiej Laponii. I niech nikt nie pyta, dlaczego ZIEŁONYM TRAMWAJEM, a nie saniami zaprzężonymi w renifery. To oczywiste – zaprosiło ich Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne SA w Krakowie. Poza tym sanie potrzebują śniegu, a w tym roku zima nieco się spóźnia, a przecież Mikołaj nie mógł zawieźć dzieciaków, które napisały do niego listy. Było ich tak duuużo, że do ich rozdawania musiał zaangażować aż 141 pomocników, którzy jego wzorem, w czerwonych kubrakach, rozdawali słodkie upominki w zielonym, przystrojonym na podobieństwo choinki tramwaju. Zapatrzone w kolorowe światełka, bombki, podświetlone choinki mknęły od ronda Grzegórzeckiego przez plac Centralny, al. Jana Pawła, rondo Mogiłskie, plac Wszystkich Świętych.

Liczba pomocników nie była przypadkowa – wszak krakowska komunikacja obchodziła w tym roku 141. urodziny.

Emocje dzieci rozgrzane były do czerwoności niczym mikołajowy płaszcz, gdy tuż po godz. 14.00 do wyjątkowego pojazdu, na rondzie Grzegórzeckim weszła cała

ekipa świętych. Sześciolatnia Tosia, stojąc z mamą na przystanku, miała szeroko otwartą buzię ze zdziwienia, kiedy zobaczyła tyłu Mikołajów. I ani przez chwilę się nie bała. Taka liczba świętych upewniła ją tylko, że jej list na pewno trafił pod właściwy adres. Jednemu ze świętych oznajmiła wprost: poprosiłam o księżniczkę- muffinkę. Taką, która raz jest ciasteczkami, a raz maskotką. I pachnie jak czekoladowa, słodka pyszność.

Jej młodszy braciszek Adaś, też pochwalił się swoim listem. Okazało się, że poprosił o strażaka Sama. Takiego z klocków. Gdy nasz Mikołaj zapytał go, jak ów list wyglądał – wszak trzylatek pisać jeszcze nie potrafi – maluch odpowiedział rezolutnie, że narysował wszystko. Z detalami.

- Mikołaj jest mądry. Będzie wiedział – wytłumaczył sprawę błyskawicznie.

W mikołajową ekipę, bez specjalnego zdziwienia wpatrywał się Franio, lat osiem. Tonem znawcy oznajmił swojej mamie wiedzę pozyskaną od dziadków. Ci uświadomili go, że Mikołaja przywołuje Anioł Stróż. Każdy ma swojego, więc ile aniołów tylu Mikołajów.

Zielone, tramwajowe sanie widać było z daleka. Kusity migoczącymi światełkami i dobrą energią, która była jak magnes – przyciągała pasażerów, poprawiała im humor, świątecznie nastrojała. Nikt nie narzekał, nie dąsał się, nie przylepiał nosa do szyby starając się nie widzieć ludzi wokół. Przeciwnie – wszyscy dawali się porwać do wspólnej mikołajowej zabawy. ZIEŁONY TRAMWAJ przez kilka godzin krążył wokół Rynku i ani przez chwilę nie cichł w nim gwar, śmiech, radosne pokrzykiwania maluchów. Rodzice, nieco zawstydzeni, przyjmowali drobne słodkie upominki.

Po prostu nie chcieli się tak zupełnie przyznać, że po cichu, gdzieś w głębi serca ciągle są dziećmi, które wierzą w prezenty zostawiane pod poduszką...

Justyna Mierzwa

NAJWIĘKSZE W HISTORII MPK SA W KRAKOWIE ZAKUPY NOWYCH AUTOBUSÓW

Od 2 września na linii nr 154 łączącej Dworzec Główny Zachód z Prądnikiem Białym kursują cztery nowe autobusy elektryczne, które zamówiło MPK SA w Krakowie. Zastąpiły one na tej linii autobusy elektryczne, które krakowski przewoźnik wypożyczał od kilku producentów.

Cztery nowe, bardzo ciche i całkowicie bezemisyjne autobusy Urbino electric dostarczyła do Krakowa firma Solaris Bus & Coach SA. Wartość autobusów to 7,5 mln zł.

Pojazdy są wyposażone w baterie o pojemności 80 kWh. Będzie można je uzupełniać energią elektryczną na dwa sposoby: z ładowarek typu plug-in o mocy 20 kW zlokalizowanych w zajezdni lub z wykorzystaniem pantografu na specjalnej stacji ładowania zbudowanej przy ulicy Pawiej, wykorzystującej zasilanie z trakcji tramwajowej.

Pojazdy mają długość 8,9 m i mogą jednorazowo przewieźć do 48 pasażerów. Oprócz tego, że są bardzo przyjazne dla środowiska to zapewniają bezpieczną i komfortową podróż. Nowe autobusy są niskopodłogowe, wyposażone w klimatyzację, automat biletowy i nowoczesny system informacji pasażerskiej.

Mieszkańcy Krakowa z autobusów elektrycznych mogą korzystać już od ponad 2,5 roku. Do tej pory były to autobusy wypożyczane od różnych producentów. Teraz oddajemy do ich dyspozycji cztery nowe autobusy elektryczne, które kupiliśmy. W naszych planach jest zamówienie kolejnych takich ekologicznych pojazdów – zapewnia Rafał Świerczyński, prezes zarządu MPK SA w Krakowie.

Przypomnijmy, że MPK SA w Krakowie eksploatuje autobusy elektryczne już od 29 kwietnia 2014 roku. Wypożyczone od kilku producentów pojazdy od tego dnia cały czas kursowały na linii nr 154 łączącej Dworzec Główny Zachód z Prądnikiem Białym. Kraków był pierwszym polskim miastem, w którym funkcjonowała regularna linia obsługiwana autobusami z napędem elektrycznym.

12 autobusów hybrydowych już w Krakowie

12 nowoczesnych autobusów hybrydowych jest już w Krakowie. Największą zaletą zamówionych przez MPK SA autobusów jest napęd hybrydowy łączący silnik elektryczny i spalinowy spełniający najwyższe europejskie normy ochrony środowiska Euro 6. Pojazdy są nie tylko przyjazne dla środowiska, ale także zapewnią komfortowy i bezpieczny przejazd pasażerom. Są wyposażone w kli-

matyzację, monitoring, automaty biletowe i nowoczesny system informacji pasażerskiej.

Przypomnijmy, że przedstawiciele krakowskiego przewoźnika i firmy Solaris Bus&Coach SA umowę na dostawę do Krakowa 12 niskopodłogowych autobusów hybrydowych podpisali w środę, 27 kwietnia 2016 roku. Wartość tego kontraktu to 25.200.008 zł netto. Oferta firmy z Bolechowa była jedyną, jaka wpłynęła do MPK SA w przetargu, który został ogłoszony w grudniu 2015 roku.

Przegubowy autobus hybrydowy

Umowę na dostawę 20 autobusów elektrycznych podpisuje Rafał Świerczyński i Solange Olszewska

Tuż po podpisaniu umowy - Grzegorz Dyrkacz, dr Andreas Strecker, Tadeusz Trzmiel, Solange Olszewska i Rafał Świerczyński

& Coach S.A. podpisali umowę na dostawę 20 nowych elektrycznych autobusów do Krakowa. Bezemisyjne pojazdy zaczną wozić krakowian w połowie 2017 roku.

Wśród pojazdów, które zamówiło MPK SA jest 17 autobusów 12-metrowych i 3 autobusy przegubowe o długości 18 metrów. Pojazdy, które otrzymają mieszkańcy Krakowa już zostały przez ekspertów uznane za najlepsze autobusy elektryczne. Solaris Urbino 12 electric zdobył tytuł najlepszego autobusu miejskiego roku 2017 w konkursie „Bus of the Year” (to organizowany od 1989 roku konkurs na najlepszy autobus miejski, którego organizatorem jest ACE - Association of Commercial Vehicle Editors, Stowarzyszenie Europejskich Wydawców Czasopism Branży Pojazdów Użytkowych).

- W historii MPK SA nie było jeszcze tak dużych zakupów autobusów. W 2016 i 2017 roku z myślą o mieszkańcach Krakowa zamówiliśmy prawie 200 nowych

Warto podkreślić, że autobusy hybrydowe marki Solaris były pierwszymi seryjnie produkowanymi pojazdami tego typu w Europie. Po raz pierwszy zostały zaprezentowane w 2006 roku.

20 elektrycznych autobusów Solaris z myślą o mieszkańcach

We wtorek, 11 października podczas Międzynarodowych Targów Transportu Zbiorowego TransExpo w Kielcach, przedstawiciele MPK SA i firmy Solaris Bus

Nowy autobus elektryczny na linii nr 154

autobusów, w tym autobusy elektryczne i hybrydowe. To przybliży nas do chwili, w której w centrum miasta będą kursować wyłącznie pojazdy spełniające najwyższe normy ochrony środowiska – powiedział podczas podpisywania umowy Rafał Świerczyński, prezes zarządu MPK SA w Krakowie.

MPK SA w Krakowie zyska kolejnych 77 autobusów przegubowych z silnikami Euro 6

system informacji pasażerskiej. Bateria autobusów będą ładowane przez zamontowany na dachu pantograf, a podczas przebywania w zajezdni przez wtyczkę.

Producent z Bolechowa dostawę 17 autobusów 12-metrowych wycenił na 34 843 198 zł netto, a autobusów przegubowych na 7 948 201

zł netto.

Warto przypomnieć, że zamówienie 20 autobusów elektrycznych jest częścią dużego projektu realizowanego przez MPK SA w Krakowie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Solaris dostarczy 77 nowych autobusów przegubowych do Krakowa

Solaris Bus&Coach SA dostarczy także 77 nowych autobusów przegubowych o długości 18 m z silnikami spełniającymi normy emisji spalin Euro 6. Od podpisania umowy producent będzie miał 7 miesięcy na dostarczenie wszystkich autobusów do Krakowa.

Autobusy będą niskopodłogowe, wyposażone w klimatyzację, nowoczesny system informacji pasażerskiej, monitoring i automat biletowy. Będą w nich także zamontowane specjalne platformy ułatwiające osobom poruszającym się na wózkach wjazd i wyjazd z pojazdu.

Przypomnijmy, że w tym przetargu na dostawę w formie leasingu finansowego 77 autobusów przegubowych z silnikami spełniającymi normy emisji spalin Euro 6, który MPK SA w Krakowie ogłosiło w dniu 15 lipca 2016 roku, oferty złożyło dwóch producentów. MPK SA odrzuciło ofertę firmy EvoBus Polska Sp. z o.o. i PeKaO Leasing Sp. z o.o. Wybrana została oferta Solaris

Bus&Coach SA w konsorcjum z PKO Leasing SA. z ceną 120,8 mln zł netto.

W piątek 28 października 2016 roku Krajowa Izba Odwoławcza odrzuciła odwołanie firmy EvoBus Polska Sp. z o.o. dotyczące rozstrzygnięcia przetargu na dostawę w formie leasingu finansowego 77 autobusów przegubowych o długości 18 m. KIO podtrzymała decyzję MPK SA o wyborze oferty firmy Solaris Bus&Coach SA w konsorcjum z PKO Leasing SA. MPK SA ma obecnie prawie 200 autobusów przegubowych.

Marek Gancarczyk

NA LINII NR 134 TYLKO NOWE AUTOBUSY Z BAGAŻNIKAMI ROWEROWYMI

Od 17 września na linii nr 134 (z Cracovia Stadion do Zoo), kursują wyłącznie nowe autobusy Solarisa z silnikami spełniającymi najwyższe europejskie normy Euro 6. Dzięki temu jadące do Zoo osoby mają do dyspozycji autobusy wyposażone w klimatyzację, monitoring i nowoczesny system informacji pasażerskiej złożony z tablic wyświetlających trasę przejazdu wraz z mapą Krakowa oraz z głosowego zapowiadania przystanków. W środku jest także automat biletowy, w którym pasażerowie

zapłacają za bilet nie tylko gotówką (monetami) ale także kartą płatniczą.

Na pokładzie nowych autobusów są dostępne trzy porty/ładowarki USB, dzięki którym będzie można uzupełnić baterie smartfonów lub tabletów.

Wszystkie autobusy kursujące do Zoo są wyposażone w specjalne bagażniki rowerowe.

Marek Gancarczyk

Nowoczesne autobusy na linii nr 134.

MPK SA Z UMOWĄ NA DOFINANSOWANIE 35 NISKOPODŁOGOWYCH TRAMWAJÓW

6 grudnia przedstawiciele MPK SA w Krakowie podpisali umowę z Centrum Unijnych Projektów Transportowych o dofinansowanie projektu pod nazwą „Zakup niskopodłogowego taboru tramwajowego w celu usprawnienia i poprawy jakości miejskiej komunikacji zbiorowej w Krakowie - część I”, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020.

Projekt obejmuje dostawę 35 nowoczesnych tramwajów o długości 32-35 metrów, w których jednocześnie zmieści się co najmniej 220 pasażerów. Zgodnie z podpisaną umową MPK SA otrzyma dofinansowanie na realizację tego zadania w wysokości blisko 125 mln zł (ok. 50 proc. wartości kosztów kwalifikowalnych całego projektu). Ponieważ wartość projektu jest wysoka i przekracza 50 mln Euro krakowski przewoźnik musi jeszcze poczekać na pozytywną decyzję Komisji Europejskiej potwierdzającą przyznanie tych środków. Dopiero wtedy MPK SA w Krakowie będzie mogło być pewne dofinansowania i podpisać umowę z producentem tramwajów.

Przypomnijmy, że obecnie trwa postępowanie przetargowe, które ma wyłonić dostawcę nowych wagonów dla Krakowa. Swoje oferty złożyło czterech producentów: Stadler Polska Sp. z o.o. lider konsorcjum wraz

z partnerem konsorcjum firmą Solaris Bus&Coach SA, Newag SA, PESA Bydgoszcz SA oraz Skoda Transportation.

Przetarg zakłada podpisanie umowy ramowej na dostawę 50 nowych tramwajów, z czego w pierwszym etapie do Krakowa trafi 35 wagonów w latach 2019-2020. Nowe tramwaje będą niskopodłogowe i będą mieć długość ponad 30 metrów. Zostaną wyposażone w klimatyzację, nowoczesny system informacji pasażerskiej, monitoring, automaty biletowe, porty USB do ładowania smartfonów oraz system liczenia pasażerów.

Warto także podkreślić, że dwa nowe tramwaje będą także wyposażone w innowacyjny system autonomicznej jazdy (pozostałe wagony będą miały instalację umożliwiającą zamontowanie tego systemu w przyszłości). To rozwiązanie ma umożliwić jazdę tramwajom w przypadku, gdy nie będzie możliwości korzystania z sieci trakcyjnej.

Zakup nowych tramwajów umożliwi wycofanie kolejnych starych wagonów wysokopodłogowych. Będą one także wykorzystywane na nowych trasach, których budowa jest planowana w Krakowie w najbliższych latach.

Marek Gancarczyk

Umowę w imieniu MPK SA podpisał Mariusz Szałkowski, wiceprezes zarządu MPK SA w Krakowie oraz Krzysztof Naprawski, Kierownik Działu kontroli techniczno-eksploatacyjnej w MPK SA.

MPK SA W KRAKOWIE ZAKUPIŁO NOWOCZESNY HOLOWNIK

Nowy holownik waży ponad 25 ton

Do Krakowa dotarł zamówiony przez MPK SA nowoczesny pojazd pomocy technicznej i ratownictwa drogowego IVECO TRAKKER AD 410 T HDRV. Ważący ponad 25 ton nowoczesny holownik został zbudowany na podwoziu 4-osiowym o napędzie 8x4.

Będzie wykorzystywany do holowania autobusów uszkodzonych np. w wyniku wypadków drogowych. Dzięki odpowiedniemu wyposażeniu znakomicie sprawdzi się w sytuacjach, gdy pojawi się konieczność wyciągnięcia autobusów z rowów, np. w okresie zimowym.

Pojazd oprócz standardowego holowania na holu sztywnym, posiada urządzenie do holowania autobusów i pojazdów ciężarowych powyżej 3,5 t za podniesioną oś, bez kierowcy na wysięgniku holowniczym. Z tego powodu pojazd będzie bardzo pomocny do holowania autobusów z uszkodzonym układem kierowniczym, czy zablokowanym kołem. Udźwig wysięgnika holowniczego przy maksymalnym wysunięciu na długość 3,8 m to 10 ton.

Holownik wyposażony jest także w dwie wciągarki – główną o uciagu 22 700 kg oraz pomocniczą o uciagu 15 900 kg. Ma także ramię główne udźwigu masy działającej pionowo. Moc wyciągarek w połączeniu z pracą

ramienia głównego pozwala na wyciągnięcie autobusu z każdej opresji.

Ponadto holownik posiada agregat prądowórczy, sprężarkę, poduszkę powietrzną do podnoszenia autobusów, podnośniki hydrauliczne do podnoszenia autobusów, zestaw oświetlenia o dużej wydajności na wysuwanym pionowo wysięgniku do oświetlenia miejsca pracy, zestaw do zabezpieczenia miejsca naprawy lub wypadku.

Obsługa urządzeń może być wykonywana za pomocą dźwigny sterującej w komorze sterującej lub za pomocą pilota.

Marek Gancarczyk

Z FRANCUZAMI O CZYSTYM POWIETRZU

6 października 2016 r., odbyła się konferencja, zorganizowana przez Gminę Miejską Kraków, Ambasadę Francji i Konsulat Republiki Francji, podczas której wymieniano się spostrzeżeniami i doświadczeniami na temat walki o poprawę jakości powietrza. Spotkanie otworzył prezydent Jacek Majchrowski. Wśród gości byli m.in. Julie Roussarie, Główny Specjalista ds. Powietrza i Środowiska z Urzędu Miasta Bordeaux oraz Frédéric Bouvier, Dyrektor Airparif i Jérôme Giacomoni, Prezes Aerophile (francuskiego odpowiednika Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska).

- Kraków od wielu lat aktywnie pracuje na rzecz poprawy jakości powietrza. Nasze działania, mimo niewielkich możliwości, skupiają się na tym, co jest możliwe w zakresie prawa. Stawiamy nie tylko na wymianie pieców, ale także sukcesywną zamianę pojazdów komunikacji miejskiej na ekologiczne, spełniające najwyższe normy Euro6 oraz elektryczne. Jesteśmy jedynym miastem w Polsce, które posiada linię autobusową w całości obsługiwana przez pojazdy na prąd – mówił Jacek Majchrowski, prezydent Krakowa.

Prezydent przypomniał, że zgodnie z przepisami wprowadzonymi w Krakowie, od 2019 roku na terenie miasta będzie obowiązywał zakaz palenia węglem, tak, by ograniczyć wydostawanie się spalin z niskiej emisji.

- Korzystamy z doświadczeń miast, które mają podobne problemy. Na przykład program wprowadzania bezpłatnej komunikacji w dniach z wysokimi stężeniami zanieczyszczeń jest wzorowany na działaniach Paryża – powiedział Jacek Majchrowski.

Z kolei konsul generalny Francji w Polsce przypomniał, że Kraków jest nagradzany za prowadzone działania i jest pionierem wśród polskich miast walczących o czyste powietrze. – Dzięki zaangażowaniu władz, Kraków otrzymał nagrodę EkoMiasto w zakresie modernizacji transportu publicznego – mówił Frédéric de Touchet.

Wśród prelegentów I panelu seminarium byli: Paweł Ciećko – Małopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, dr hab. Anita Bokwa z Instytutu Geografii i Gospodarski Przestrzennej UJ i Julie Roussarie, Główny Specjalista ds. Powietrza i Środowiska z Urzędu Miasta Bordeaux dyskutowali o przyczynach, charakterystyce powstawania zanieczyszczeń powietrza w Krakowie i we Francji, w Bordeaux.

Dr hab. Anita Bokwa z UJ wspomniała o specyficznej lokalizacji Krakowa. – Miasto leży w niecce, z kilku stron jest otoczone wzniesieniami, co sprzyja utrzymywaniu się zanieczyszczeń – mówiła dr hab. Anita Bokwa.

Przyczyny powstawania smogu w Krakowie i Bordeaux są zatem różne.

Julie Roussarie zaznaczyła, że Bordeaux leży na równinie, co przyczynia się do lepszego przewietrzania miasta i korzystniejszej sytuacji w porównaniu z Krakowem. – Główną przyczyną zanieczyszczeń w Bordeaux jest komunikacja samochodowa. Miasto w zakresie niskiej emisji podejmuje kroki w kierunku zamiany pieców na nowoczesne, bez nakazu ich usunięcia – zaznaczyła Julie Roussarie.

Podczas drugiej panelu Witold Śmiałek – doradca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Jakości Powietrza i Frédéric Bouvier, Dyrektor Airparif i Jérôme Giacomoni, Prezes Aerophile omawiali systemy informacji i zabezpieczania mieszkańców przed negatywnymi skutkami oddychania zanieczyszczonym powietrzem w Krakowie i Paryżu.

Na trzecim, ostatnim panelu dyskutowano na temat rozwiązań, które przyczyniają się do poprawy jakości powietrza w miastach. Wśród prelegentów byli: Ewa Olszowska-Dej – Dyrektor Wydziału Kształtowania Środowiska, Waław Skubida – Dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej, prof. Agnieszka Generowicz z Politechniki Krakowskiej, Jacek Sobczyk z MPO oraz Radosław Gądek – Zastępca Komendanta Straży Miejskiej w Krakowie.

Po konferencji goście z Francji wspólnie z przedstawicielami władz Krakowa przejechali autobusem elektrycznym MPK.

Po zakończonej konferencji goście podróżowali autobusem elektrycznym MPK SA w Krakowie

ODZNACZENIA "LIDER JAKOŚCI" WRĘCZONE PO RAZ ÓSMY

3 listopada 2016 odbyło się uroczyste wręczenie odznaczeń "Lider Jakości". W tegorocznej edycji lista osób nominowanych obejmowała jedenastu pracowników MPK SA w Krakowie, z których, zgodnie z zasadami przyznawania odznaczeń, sześć osób zostało nim uhonorowanych.

Odznaki „Lidera Jakości” w bieżącym roku otrzymali: Waldemar Honkisz z zajezdni autobusowej Bieńczyce, Ireneusz Rybka z zajezdni autobusowej Płaszów, Rafał Obrok z zajezdni autobusowej Wola Duchacka, Włodzimierz Ludwig z zajezdni tramwajowej Nowa Huta, Ryszard Laskowski z zajezdni tramwajowej Podgórze oraz Sławomir Górniewicz - inspektor ruchu MPK SA. Wypada także przywołać pozostałe osoby nominowane tj.: Kazimierza Seweryna, Pawła Wiłę, Pawła Szostaka, Marcina Rogackiego, Annę Kuś, gdyż oni także, spełniając bardzo wygórowane wymagania wstępne potwierdzili swoją przynależność do grona najlepszych pracowników MPK S.A. w Krakowie.

- Każda z wyróżnionych osób zasługuje na szczególne uznanie. Cieszę, że możemy docenić i nagrodzić naszych najlepszych pracowników, którzy każdego dnia perfekcyjnie wykonując swoją pracę gwarantują naszym pasażerom bezpieczną i komfortową podróż – mówił podczas wręczania odznak Grzegorz Dyrkacz, członek zarządu, Dyrektor ds. Zarządzania Przewozami w MPK S.A. w Krakowie.

Uroczystość poprzedzona była procesem nominowania kandydatów do odznaczenia, w trakcie którego kierownicy zajezdni oraz kierownik Działu Zarządzania Ruchem wskazywali pracowników spełniających wszystkie wymagania formalne, a następnie wspierając się opiniami współpracowników wyznaczyli pracowników, którzy zostali odznaczeni.

Odznaczenie „Lider Jakości” zostało ustanowione w roku 2009 dla wyróżnienia najlepszych pracowników liniowych krakowskiego przewoźnika. Termin "pracownik liniowy" określa osoby świadczące pracę na rzecz MPK S.A. w Krakowie niezależnie od rodzaju umowy, którą są związane ze Spółką, na stanowiskach prowadzących pojazdy komunikacji miejskiej oraz inspektorów ruchu. Zarówno więc pracownicy etatowi jak i agenci oceniani są w konkursie wg jednakowych kryteriów, które z założenia mają premiować wzorowe postawy pracownicze. Rozpoczynając we wrześniu każdego z ostatnich ośmiu lat, cykl wyłaniania liderów, Kierownicy Zajezdni oraz Działu Zarządzania Ruchem nominowali do odznaczenia kilkoro pracowników, którzy spełniali warunki brzegowe

nominacji, tzn. z zapisów dotyczących świadczonej przez nich pracy wynikało, że nie miały zdarzeń komunikacyjnych z własnej winy, nie dotyczyły ich skargi uzasadnione lub skargi, w stosunku do których wnioskowano o postępowanie konfrontacyjne ze skarżącym, nie dotyczyły raporty uzasadnione i nie odnotowano w stosunku do nich więcej niż trzech punktów ujemnych łącznie podczas kontroli prowadzonych przez Służby Nadzoru Ruchu. Nadto uwzględniano wykorzystywanie zwolnień lekarskich i brak udziału w szkodach na majątku Spółki. Ponadto, poza powyższymi mierzalnymi kryteriami kierownicy kierowali się także subiektywnymi kryteriami oceny uwzględniając kulturę zachowania i kulturę komunikowania się podległych pracowników. Oceniali ponadto ich dyspozycyjność, w tym uwzględnianie interesu Spółki w postępowaniu i korzystaniu z uprawnień, dbałość o wygląd zewnętrzny i własny wizerunek, aktywność w rozwiązywaniu problemów związanych z wykonywaną pracą, a także z funkcjonowaniem Spółki, brak radykalnych postaw i umiejętność łagodnego rozstrzygnięcia ewentualnych sporów.

Ostatecznie o przyznaniu odznaczenia decydowali kierownicy oraz współpracownicy nominatów (dyspozytorzy zajezdniowi i ds. planowania, dyspozytorzy Głównej Dyspozytorni Ruchu MPK), którzy na podstawie własnych doświadczeń ze współpracy z osobami nominowanymi ustalali osobiste rankingi, a ich podsumowania dokonane przez kierowników Zajezdni i PR wskazywały, kto z osób nominowanych do odznaczenia będzie jego laureatem. Dodać należy, iż zgodnie z przyjętą formułą ujawnienie personaliów osób odznaczanych następuje dopiero podczas uroczystości wręczenia.

Dariusz Słomka

Liderzy jakości MPK SA w Krakowie w 2016 roku

KRAKÓW STAWIA NA KOMUNIKACJĘ ZBIOROWĄ

Październik to tradycyjny szczyt natężenia ruchu na krakowskich ulicach. Żeby przeciwdziałać wzrostowi liczby samochodów na ulicach i zachęcać krakowian do przesiadki na pojazdy komunikacji miejskiej, władze miasta postanowiły dokonać dużych zmian w funkcjonowaniu komunikacji miejskiej w Krakowie. Dodatkowe kursy zyskały najpopularniejsze linie, wzmocnione zostały także ważne ciągi komunikacyjne, jak choćby Aleje Trzech Wieszczów, dzięki czemu pasażerowie mogą podróżować w bardziej dogodnych warunkach.

Zmiany w funkcjonowaniu Komunikacji Miejskiej w Krakowie, wprowadzone od dnia 3 października 2016 r.

- linia 9 - wzrost częstotliwości kursowania do 10 minut w godzinach szczytu w dni powszednie.

- linia 12 - nowa stała trasa: z Łągiewnik do ronda Grzegorzckiego bez zmian, następnie aleją Pokoju, Jana Pawła II, ulicą Ptaszyckiego do Kopca Wandy. Linią będzie kursowała co 20 minut tylko w godzinach szczytu;

- linia 18 - wzrost częstotliwości kursowania do 5 minut w godzinach szczytu w dni powszednie.

- linia 19 - wzrost częstotliwości kursowania do 10 minut poza godzinami szczytu w dni powszednie.

- linia 501 - nowa stała trasa: z Chełmońskiego Osiedle do Osiedle Na Lotnisku bez zmian, następnie ul. Dunikowskiego, Mikołajczyka (powrót ul. Broniewskiego i al. Andersa), Obrońców Krzyża, al. Róż, al. Przyjaźni, al. Solidarności do Bulwarowej.

Zmiana wpisuje się w oczekiwania mieszkańców do przywrócenia linii 501 w rejon centrum Nowej Huty. Dodatkowo uruchomiony zostanie nowy przystanek

Kraków ma trzy linie tramwajowe kursujące co 5 minut - oprócz linii nr 50 i 52, od października jest to także linia nr 18

Linia nr 9 kursuje częściej - co 10 minut

„Bulwarowa”, dzięki czemu poprawi się dostępność Komunikacji Miejskiej w Krakowie w rejonie skrzyżowania al. Solidarności i ul. Bulwarowej.

- nowa linia 192 (dotychczasowa linia 452) kursująca na trasie: Chełm - al. Królowej Jadwigi - al. Kasztanowa - al. Królowej Jadwigi - al. Focha - al. Mickiewicza - al. Słowackiego - Pawia - tunel św. Rafała Kalinowskiego - Dworzec Główny Wschód - Lubomirskiego - Brodowicza - Pilotów - Młyńska - Lublańska - Dobrego Pasterza - al. Bora-Komorowskiego - al. Andersa - Dąbrowskiej - Medveckiego - Czyżyny Dworzec.

- linia 502 - dodatkowy przystanek „Narzynskiego”.

- nowa linia 511 kursująca na trasie: Przybyszewskiego - Armii Krajowej - Nawojki - Czarnowiejska - al. Mickiewicza - al. Słowackiego - Pawia - tunel św. Rafała Kalinowskiego - Lubomirskiego - Brodowicza - Olszyny - Pilotów - Bora-Komorowskiego - Okulickiego - Jagiełły - Architektów - Os. Na Stoku. Linia będzie kursowała co 15 minut tylko w godzinach szczytu w dni powszednie. Przystanki pośrednie dla linii 511: Przybyszewskiego, Miasteczko Studenckie AGH, Czarnowiejska, Plac Inwalidów, Nowy Kleparz, Politechnika, Uniwersytet Ekonomiczny, Rondo Mogiłskie, Miechowity, Bora-Komorowskiego, Wiślicka, Os. Kalinowe, Os. Mistrzejowice Nowe, Łowińskiego, Jagiełły, Jana Kazimierza, Architektów.

- linia 503 - nowa stała trasa: z Nowego Bieżanowa Południe do Opolskiej Estakady bez zmian, następnie aleją 29 Listopada, ulicą Meiera do Górki Narodowej Wschód. Linia będzie kursowała w godzinach szczytu z częstotliwością co 7,5 minuty, poza szczytem co 15 minut, w dni wolne co 20 minut.

- linia 169 - nowa stała trasa: z Zajezdni Wola Duchacka do Opolskiej Estakady bez zmian, następnie ulicą Opolską, Mackiewiczza, Siewną, Bocianna do Górki Narodowej. Linia będzie kursowała z częstotliwością zwiększoną w godzinach szczytu do 12 minut, a w dni wolne co 20 minut.

- nowa linia 104 (dotychczasowa linii 504) kursująca na trasie: Centrum

JP II - Totus Tuus - Do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia - Fredry - Tischnera - Łągiewniki. Linia będzie kursowała z częstotliwością co 40 minut w dni powszednie w godzinach ok. 5:30 - 20:30, w dni wolne w godzinach ok. 7:00 - 22:00.

W sumie zmiany wygenerują wzrost kosztów funkcjonowania Komunikacji Miejskiej w Krakowie na poziomie 14,1 mln zł rocznie. To wzrost o 3 proc. Do tej pory miasto wydawało ok. 460 mln zł rocznie na kursy tramwajów i autobusów.

Piotr Hamarnik

CORAZ WIĘCEJ KRAKOWIAN WYBIERA KOMUNIKACJĘ MIEJSKĄ

Pasażerowie najczęściej kupują bilety w automatach

Nowoczesny tabor i częstsze kursy tramwajów i autobusów zachęcają krakowian do korzystania z komunikacji miejskiej. Potwierdza to liczba sprzedawanych biletów. W październiku 2016 roku pasażerowie kupili aż o 15 proc. więcej biletów do kasowania (jednorazowych i czasowych normalnych) niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Więcej sprzedano także biletów okresowych.

W październiku 2016 roku zostało sprzedanych 3 075 447 sztuk wszystkich rodzajów biletów, w tym 207 538 biletów okresowych. Gdy odniesiemy to do października 2015 roku to okaże się, że pasażerowie kupili 125 792 biletów więcej, w tym 3 784 bilety okresowe normalne.

W statystykach sprzedaży biletów widać także działanie uchwały o darmowych przejazdach komunikacją miejską dla uczniów. Bilety ulgowe są sprzedawane rzadziej niż przed rokiem, np. w październiku 2015 roku biletów grupowych ulgowych sprzedano 1 517, a w październiku 2016 już tylko 313. W analogicznym okresie spadła też sprzedaż biletów ulgowych okresowych o 3 086 sztuk. To wskazuje, że wielu uczniów skorzystało z przywileju darmowej podróży do szkoły.

Przypomnijmy, że od 3 października 2016 roku w Krakowie już trzy linie tramwajowe kursują co 5 minut (18, 50 i 52). Od tego też dnia zwiększyła się częstotliwość kursowania kilku innych linii tramwajowych oraz autobusowych. W lipcu 2016 roku na ulice Krakowa wyjechało ponad 60 nowych autobusów. MPK S.A. czeka na dostawę kolejnych ponad 100 nowoczesnych, przyjaznych dla środowiska pojazdów, w tym 20 autobusów elektrycznych.

W zachęcaniu do przesiadki na komunikację miejską w Krakowie pomaga wprowadzanie priorytetów dla tramwajów i autobusów na ulicach, które przyspieszają przejazd przez centrum miasta. Przykładem może być przebudowa I Obwodnicy i zmiana organizacji ruchu na ul. Kalwaryjskiej.

Te starania miasta o nowoczesny i komfortowy transport miejski doceniają mieszkańcy. Jak wynika z przeprowadzonego przez firmę SW Research aż 87 proc. krakowian pozytywnie ocenia jakość taboru, z którego korzystają. Natomiast 28 proc. badanych uważa komunikację miejską za najszybszy środek transportu. To dużo więcej niż w innych aglomeracjach w Polsce, gdzie średnio wynik wyniósł 19 proc.

Z kolei Eurostat w swojej analizie podaje, że krakowska komunikacja miejska jest jedną z lepiej ocenianych w Europie (podobnie jak w Oslo, Hamburgu czy Londynie) i najlepiej w Polsce na tle innych miast. Wyniki badań zostały opublikowane 7 września 2016 r. w opracowaniu „Urban Europe. Statistics on cities, towns and suburbs” (Miejska Europa. Statystyka metropolii, miast i przedmieść).

Marek Gancarczyk, Piotr Hamarnik

DZIEŃ OTWARTY DLA SENIORÓW W ZAJEJDNI TRAMWAJOWEJ PODGÓRZE

Seniorzy mogli wysłuchać historii MPK

25 września 2016 roku MPK SA w Krakowie zorganizowało Dzień Otwarty w zajezdni tramwajowej Podgórze. Po raz kolejny licznie odwiedzili nas mieszkańcy Krakowa ze swoimi rodzinami. Ten dzień był wyjątkowy i szczególny, bo pierwszy raz krakowski przewoźnik przygotował wiele atrakcji przede wszystkim dla seniorów. Pracownicy Działu Marketingu MPK zadbali, aby każdy odwiedzający mógł skorzystać z ciekawych propozycji spędzenia wspólnego dnia w zajezdni.

Podczas Dnia Otwartego każdy mógł zobaczyć jak zmienił się krakowski przewoźnik na przestrzeni lat. Kierowcy i motorniczowie zaprezentowali najnowsze pojazdy MPK: tramwaje „Krakowiak” i Bombardiera oraz autobusy ekologiczne. Każdy odwiedzający nas senior mógł sprawdzić i przekonać się jakie udogodnienia są obecnie stosowane w pojazdach MPK, aby podróż była dla nich łatwiejsza.

Oprócz nowoczesnej floty pojazdów nie zabrakło autobusu Ikarus czy zabytkowego wagonu typu N, które seniorzy z pewnością miło wspominają i pamiętają do dziś.

Seniorzy byli bardzo zainteresowani pracami prowadzonymi w Stacji Obsługi i Remontów

Dodatkowo zostały zaprezentowane pojazdy służb MPK, czyli: radiowóz, skuter, pogotowie techniczne – narzędzia pracy inspektorów i mechaników, którzy codziennie nadzorują i dbają o sprawny i bezpieczny transport w mieście.

Można było też sprawdzić jak w łatwy sposób skorzystać z zakupu biletu w automatach Krakowskiej Karty Miejskiej.

Po raz pierwszy MPK umożliwiło zwiedzanie nowej hali Stacji Obsługi i Remontów, dzięki czemu każdy mógł zobaczyć jak nowoczesne technologie są stosowane, aby każdego dnia pasażerowie mogli bezpiecznie i komfortowo podróżować tramwajami.

Oprócz zwiedzania zajezdni wszyscy mogli osobiście poprowadzić tramwaj Bombardiera, a najnowszym modelem wagonu NGT8 można było przejechać przez myjnię w hali tramwajowej.

Szczególnym punktem dnia była prezentacja tramwa-

Nie brakowało chętnych do prowadzenia tramwaju

ju papieskiego, którym podróżował Ojciec Święty podczas Świątowych Dni Młodzieży.

Do udziału w Dniu Otwartym MPK zaprosiło funkcjonariuszy policji i straży miejskiej, którzy podczas Dnia Otwartego wyjaśniali jak ustrzec się przed oszustwami, a także poprowadzili instruktaz udzielania pierwszej pomocy.

Dzień na zajezdni tramwajowej w Podgórzu uświetnili swoimi koncertami aktorzy z Teatru Ludowego, a ostatnim punktem w repertuarze był niepowtarzalny koncert w hali tramwajowej, co dodatkowo sprawiło że wszyscy odwiedzający będą na długo wspominać ten wyjątkowy i wspólnie spędzony dzień.

Bożena Migas

AKADEMIA MŁODEGO KRAKOWIANINA W MPK S.A. W KRAKOWIE

TRAMBUSIOWA TRASA realizowana w MPK SA w Krakowie od kwietnia 2016 roku rozwija się cały czas. We wrześniu została włączona do pilotażowego programu skierowanego do uczniów samorządowych szkół podstawowych (klasy I-III) pod nazwą Akademia Młodego Krakowianina.

Pomysł na Trambusiową Trasę pojawił się zupełnie spontanicznie i był odpowiedzią na pismo, które w marcu 2016 roku wpłynęło do MPK. Zawierało prośbę o zorganizowanie 2-3 godzinnej wycieczki edukacyjnej po zajezdni dla przedszkolaków z Przedszkola nr 34 w Krakowie.

Dzieci z zainteresowaniem zwiedzają zajezdnię tramwajową Podgórze

14 kwietnia 2016r. po raz pierwszy, z wielkimi emocjami po obu stronach, zarówno organizatorów jak i uczestników, został przetarty Trambusiowy szlak. Najmłodszy mieli okazję spotkać się z motorniczym i dowiedzieć się na czym polega prowadzenie tramwaju. Dzięki Trambusiowi, oficjalnej maskotce MPK SA, poznawały także zasady podróżowania tramwajem, a więc m.in. co wolno, a czego nie wolno robić w pojazdach komunikacji miejskiej. Uczyły się co oznaczają piktogramy naklejone wewnątrz tramwaju, dlaczego trzeba się trzymać uchwytów podczas jazdy oraz ustępować miejsca starszym.

Dzieci zwiedzając zajezdnię tramwajową zobaczyły m.in. tramwaj od spodu, a także miejsce, gdzie do tramwajów jest wsypywany piasek, który pomaga w hamowaniu. Mogły także samodzielnie kupić bilet w automacie biletowym, a następnie skasować go w kasowniku. Najwięcej atrakcji sprawił jednak dzieciom przejazd tramwajem przez myjnię.

Zadowolone buzie dzieci oraz podziękowania jakie MPK otrzymało od dzieci i nauczycieli – udowodniły, że taka edukacja a przy okazji informacja i promocja krakowskiego przewoźnika to strzał w dziesiątkę. Informacja o Trambusiowej Trasie bardzo szybko dotarła w wiele miejsc. Zaczęły przychodzić kolejne pisma z prośbami

krakowskich szkół. Zapytań i zgłoszeń było tak dużo, że realizacja ich wszystkich zupełnie zdeorganizowałaby prace zarówno zajezdni jak i działu marketingu, odpowiedzialnego za organizację wizyt dzieci. Powstał więc pomysł, by ilość wycieczek w ciągu miesiąca ograniczyć do maksymalnie dwóch w ramach Akademii Młodego Krakowianina (AMK).

AMK – to projekt, do którego Prezydent Miasta Krakowa zaprosił 20 szkół samorządowych, rozmieszczonych w najstarszych historycznie rejonach Krakowa.

Projekt ma na celu kreowanie wizerunku Krakowa jako gminy społecznie odpowiedzialnej, zaangażowanej w edukowanie dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie ekologii, bezpieczeństwa, a także w tematyce związanej z funkcjonowaniem miasta jako nowoczesnej metropolii. Ma też kształtować wśród najmłodszych postawy społeczne i proekologiczne. Dzieci w nim uczestniczące mają poznać specyfikę i profil działalności instytucji i spółek miejskich, w tym Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie.

Program Trambusiowej Trasy okazał się odpowiedzią na założenia miejskiego projektu. Na jego realizację w okresie od 29 września 2016 r. do 31 maja 2017r., dla MPK zostały wyznaczone średnio 2 spotkania w miesiącu (pierwsze odbyło się 13.10.2016). Bardzo cieszy fakt, że dzieci tak chętnie chcą odwiedzać MPK i że warsztaty edukacyjne dostarczają im tylu pozytywnych wrażeń. Miło też słyszeć głosy nauczycieli chwaliących nie tylko zakres poruszanych tematów ale i sam sposób edukacji.

Małgorzata Rzychniak

Akademia Młodego Krakowianina wykorzystuje istniejące już, sprawdzone działania Urzędu Miasta Krakowa, spółek i jednostek miejskich, skierowane do najmłodszych mieszkańców Krakowa. Do projektu włączyli się: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu, Straż Miejska, Zarząd Zieleni Miejskiej, Agencja Rozwoju Miasta/TAURON Arena Kraków, Krakowskie Biuro Festiwalowe, Zarząd Infrastruktury Sportowej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Szczegóły programu na stronach internetowych: www.krakow.pl/akademia

Szanowni Państwo,

Składamy gorące podziękowania dla Całego Zespołu za perfekcyjne zorganizowanie zajęć dla uczniów klas pierwszych Szkoły Podstawowej nr 88 w Krakowie dnia 24 listopada 2014 r. w ramach projektu Akademia Młodego Krakowianina.

Przekazana wiedza pozwoli uczniom- młodym obywatelom naszego miasta na długo zapamiętać pobyt w MPK SA, a tym samym uwrażliwi na problemy związane z ekologią i odpowiedzialną pracą zawodu motorniczego.

Życzymy wielu sukcesów w podejmowaniu tak pięknych celów.

Z poważaniem

Dorota Staniszevska z-ca dyr. (odp. za projekt AMK)

Wychowawcy klas 1, oraz uczniowie

WAGON 105N W BUDYNKU MPK SA ZYSKAŁ NOWĄ NAZWĘ

24 listopada 2016 roku prawie 70 uczniów Szkoły Podstawowej nr 88 z Nowej Huty uczestniczyło w nadaniu nazwy dla prawdziwego tramwaju 105N, który został ustawiony w budynku MPK SA przy ul. J. Brożka 3. Tramwaj od tego dnia nosi nazwę „Akwariuszek”, wymyśloną przez Sylwię Kurtycz z Krakowa w konkursie zorganizowanym przez krakowskiego przewoźnika. O wyborze tej nazwy zadecydowali użytkownicy oficjalnego profilu MPK na Facebooku. Z trzech propozycji, na które można było głosować to ta nazwa uzyskała największą polubień.

Jak doszło do tego wyboru? Wszystko zaczęło się od dzieci, które pytały jak nazywa się ten tramwaj. Informacja że jest to wagon 105N im nie wystarczyła. Same zaczęły nadawać mu różne imiona. Wagon dla jednych stał się „Niebieską strzałą” dla innych „Błyskawicą” a jeszcze następne nazywały go „Błękitkiem”. Zapadła wtedy decyzja, że skoro jest to wagon przygotowany przede wszystkim z myślą o najmłodszych i to oni są najważniejsi, to ten konkretny tramwaj 105N, w którym lubią spędzać czas musi mieć jakieś imię.

Dlatego na stronie internetowej, na oficjalnym profilu na Facebooku oraz na ekranach w pojazdach MPK S.A. w Krakowie pojawiła się informacja o konkursie na nazwę dla tramwaju. Przez dwa tygodnie pierwszego etapu konkursu na specjalnie przygotowanego maila otrzymaliśmy setki najróżniejszych propozycji. Nazwy w większości wymyślane były przez dzieci, jednak i od dorosłych pasjonatów pojazdów Komunikacji Miejskiej otrzymaliśmy wiele propozycji. Ostatecznie do następnego etapu jurorzy wytypowali trzy nazwy: „Konstalek”, „Akwariu-

szek” i „Krakusek”. Wszystkie w jakiś sposób nawiązywały do przeszłości tego wagonu.

W tym etapie konkursu o wyborze decydowali wyłącznie użytkownicy profilu MPK SA na Facebooku. To tylko od nich zależało jak ostatecznie nazywał się będzie ten wagon. Jak się okazało większość osób uznała, że tramwaj powinien nazywać się „Akwariuszek”.

Przypomnijmy, że tramwaj 105N został ustawiony w budynku MPK SA z myślą o najmłodszych. Z zewnątrz jego konstrukcja przypomina pierwsze tramwaje tego typu wyprodukowane w chorzowskiej fabryce Konstal. Po wejściu do środka można zobaczyć fragment przedziału pasażerskiego z czerwonym, plastikowym fotelem oraz w pełni wyposażoną kabinę motorniczego. Siedząc w niej na fotelu najmłodszy mogą m.in. włączyć zasilanie w tramwaju przekręcając kluczyk na pulpicie, zaświecić światła wewnątrz wagonu, włączyć światła postojowe i kierunkowskazy, a także włączyć wycieraczkę i zadzwonić dwoma rodzajami dzwonka.

Jerzy Maszewski

Tramwaj 105N ma już swoją nazwę - Akwariuszek

MOTORNICZOWIE WYGRALI TURNIEJ O PUCHAR PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA

Już po raz trzeci Towarzystwo Sportowe Tramwaj gościło pracowników miejskich spółek: MPK S.A., MPEC S.A., MPWiK S.A., MPO Sp. z o.o. a także drużyny ZUE S.A, Policję, Straż Miejską i Straż Pożarną na turnieju o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa. Dzień zespołów podzielonych na dwie grupy rozpoczęło zmagania na boisku w sobotę, 8 października 2016 roku. Faworytem była broniąca pucharu drużyna Policji, a za najgroźniejszych rywali uważano MPWiK, Straż Miejską, Straż Pożarną oraz ubiegłorocznego finalistę – Motorniczych MPK. Pozostali uczestnicy to wielka niewiadoma i nie można było ich lekceważyć. Szczególne słowa uznania należą się drużynie Mechaników MPK za ekspresowe zorganizowanie i zastąpienie ekipy Zarządu Infrastruktury Sportowej rezygnującej z udziału dzień przed turniejem.

W grupie A na półmetku rozgrywek tylko Motorniczowie mieli komplet punktów, a bez zdobyczy punktowych byli Mechanicy. Pozostałe drużyny zanotowały po jednej wygranej i zachowały szansę na zwycięstwo w grupie. Druga część zmagania dostarczyła ogromnych emocji głównie za sprawą Mechaników którzy niespodziewanie pokonali faworyzowaną Straż Miejską a następnie sprawili wiele kłopotów Motorniczym. Po zwycięstwie okazało się, że niezależnie od wyników ostatnich meczów w grupie to Motorniczowie zagrają w finale, a o trzecie miejsce zagra Straż Pożarna która przegrała tylko ze zwyciężcą grupy.

W grupie B od samego początku ton rywalizacji nadawali główni faworyci czyli Policja i MPWiK. Walkę z nimi próbowali nawiązać Kierowcy MPK ale w bezpośrednich starciach wyraźnie przegrali i ostatecznie zajęli trzecie miejsce w grupie. O tym kto zajmie pierwszą lokatę miał zdecydować ostatni mecz pomiędzy niepokonanymi drużynami MPWiK oraz Policją. Wielkie emocje towarzyszyły temu spotkaniu ale nie padła w nim żadna bramka. Remis oznaczał że grupę wygrywa i tym samym wystąpi w finale MPWiK. Jedna bramka mniej zdobyta

Zwycięska drużyna - Motorniczowie MPK

Wyniki Turnieju o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa

1. Motorniczowie MPK S.A.
2. MPWiK S.A.
3. Straż Pożarna
4. Policja
5. Kierowcy MPK S.A.
6. MPEC S.A.
7. MPO SP. z o.o.,
8. Mechanicy MPK S.A.
9. Straż Miejska
10. Grupa ZUE S.A.

we wcześniejszych meczach spowodowała, że drużyna Policji straciła szansę na wygraną po raz trzeci turnieju i pozostała im walka o trzecie miejsce. A jak się okazało drużyna Straży Pożarnej nie wystraszyła się faworyta i po zaciętym meczu zwyciężyła w konkursie rzutów karnych, tym samym zapewniając sobie trzecie miejsce. Wielki finał nie dostarczył spodziewanych emocji. Drużyny grały ostrożnie w defensywie starając się nie stracić gola. Nieco więcej odwagi przejawiali jednak Motorniczowie MPK i ta odwaga została nagrodzona bramką dającą zwycięstwo i wygraną całego turnieju. Warto zaznaczyć że nie był to triumf przypadkowy gdyż drużyna Motorniczych jako jedyna nie straciła w całym turnieju żadnej bramki a wracając pamięcią do II Turnieju to już kolejny zakończony z czystym kontem. W ubiegłym roku wystarczyło to do zajęcia drugiej lokaty (finał przegrany rzutami karnymi) a teraz okazali się najlepsi.

Tej rywalizacji towarzyszył rozgrywany równocześnie na boisku ze sztuczną nawierzchnią turniej dzieci trenujących w czterech małopolskich klubach: DTS Tramwaj, Nadwiślan Kraków, Termalica Bruk-Bet Nieciecza i NKP Podhale Nowy Targ. Po emocjonujących, stojących na wysokim poziomie meczach najlepszym zespołem została drużyna NKP Podhale Nowy Targ, zwyciężając cały turniej. Drugie miejsce zajął zespół Nadwiślan Kraków, trzecie – DTS Tramwaj, a czwarte Termalica Bruk-Bet Nieciecza.

Organizatorem piłkarskiego turnieju o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa było Towarzystwo Sportowe Tramwaj. Turniej nie mógłby się jednak odbyć bez wsparcia miejskich spółek: Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego SA, Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej SA, Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji SA, Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania Sp. z o.o., a także Grupy ZUE SA.

Janusz Więckowski, Marek Gancarczyk

NIE MA NUDY W LIDZE MPK

Mecz drużyn zajezdnia Nowa Huta z Instruktorami

Mecz drużyn Brożka z zajezdnią Bieńczyce

Jak ten czas szybko płynie. Wydaje się że tak niedawno ruszała pierwsza edycja Ligi MPK, a właśnie dobiegła końca runda jesienna rozgrywana już po raz szósty. Ponownie do gry przystąpiło 8 zespołów co oznacza że zainteresowanie grą w lidze nie spada. Po wycofaniu się z gry mającego nieustannie kłopoty kadrowe zespołu Nadzoru Ruchu jego miejsce zajęła nowa drużyna - Instruktorów MPK.

W składzie tego zespołu znaleźli się nie tylko instruktorzy, ale także pracownicy wycofanego Nadzoru Ruchu oraz innych zajezdni, którzy nie chcieli lub nie mogli grać w macierzystych zespołach. Sympatycznemu zespołowi Nadzoru dziękujemy za występy w lidze. Nie osiągnęli co prawda sukcesu sportowego ale swoją ambitną postawą, grą fair play zawstydzili z pewnością niejednego zespół. Drugim „nowym” uczestnikiem jest drużyna ZZ Młodych Pracowników MPK występująca obecnie pod nazwą Brożka.

Od pierwszych kolejek można było zaobserwować że ton rozgrywkom będą nadawać zespoły które zajęły czołowe lokaty w poprzednim sezonie. Liga podzieliła

się jakby na dwie grupy po cztery drużyny. Nie oznacza to wcale że mecze pomiędzy zespołami z górnej i dolnej połówki są nudne i bez emocji. Przykłady z meczów Nowa Huta z Brożka, Podgórze – Płaszów, Bieńczyce – Nowa Huta czy SOA Wola Duchacka – Brożka są na to najlepszym dowodem. Baczny obserwator zmagania zwrócił na pewno uwagę na to, że szczególnie mecze drużyn z górnej części tabeli pomiędzy sobą oraz z dolnej części między sobą są bardzo emocjonujące i wynik jest niewiadomą prawie do końca. Jak zawsze podczas każdej rywalizacji nikt nie lubi przegrywać tak i w lidze MPK jest podobnie. Porażka rodzi złość i nerwy, czego doświadczamy także w naszej rywalizacji. Nad wszystkim na szczęście w trakcie meczów panują sędziowie, a po ostatnim gwizdku emocje opadają i niedawni rywale dziękują sobie za grę. Wszelkie kontrowersje rozstrzyga zarząd ligi zbierający się, gdy takowe powstają, a zawsze po zakończonej rundzie spotyka się z kapitanami i podsumowuje przebieg rozgrywek. W ubiegłych sezonach dużą bolączką były mecze oddawane walkowerem. Dlatego w tym sezonie jeżeli drużyna odpowiednio wcześniej zgłaszała problem ze skompletowaniem składu była możliwość przeniesienia meczu na termin rezerwowy. Ponieważ aura uniemożliwiła nam rozegranie przełożonych meczów w tym roku odbędą się one wiosną. Nie ma nudy w lidze MPK, bo robimy wszystko aby mecze się odbywały i na boisku rozstrzygał się wynik. W przerwie zimowej zawodnicy odpoczną od piłki i rywalizacji sportowej a wiosną spragnieni adrenaliny z tym związanej z radością powrócą na boisko.

Janusz Więckowski

Tabela Ligi MPK po rundzie jesiennej

1. Podgórze	6. 15. 32-9
2. Wola Duchacka	7. 15. 35-20.
3. Brożka	6. 14. 37-15
4. Bieńczyce	6. 13. 27-15
5. SOA Wola Duchacka	7. 9. 24-29
6. Płaszów	7. 6. 15-27
7. Instruktorzy	6. 3. 14-50.
8. Nowa Huta	7. 1. 14-30

EUROPEJSKI TYDZIEŃ ZRÓWNOWAŻONEJ MOBILNOŚCI W KRAKOWIE

Podczas ETZM na Rynku Głównym był prezentowany nowy autobus elektryczny

Kraków już po raz siedemnasty wziął udział w Europejskim Tygodniu Zrównoważonej Mobilności. Hasło tegorocznej kampanii brzmiało: „Zrównoważony transport. Silna gospodarka”. Kampania miała na celu pokazanie różnorodnych korzyści zrównoważonego transportu, takich jak oszczędność pieniędzy i czasu, poprawę zdrowia i bezpieczeństwa na drogach, dostępność komunikacyjną dla wszystkich mieszkańców, w tym osób z niepełnosprawnością, seniorów, rodzin wielodzietnych, przyjazną przestrzeń miast, rozwój przedsiębiorczości lokalnej, rozwój nowych technologii oraz zwiększanie atrakcyjności miast i gmin dla inwestorów.

W poniedziałek, 19 września w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonej Mobilności w Krakowie na terenie zajezdni tramwajowej Podgórze, przy ul. Brożka 3 zostały przeprowadzone szkolenia z zakresu ratownictwa medycznego. Uczestnicy tych pokazów mieli możliwość poznać zasady udzielania pierwszej pomocy, a więc m.in. tego jak prawidłowo postępować, gdy trzeba przeprowadzić sztuczne oddychanie i masaż serca. Część praktyczną poprzedziły zajęcia teoretyczne dotyczące ratownictwa medycznego. Uczestnicy mieli także możliwość zwiedzić zajezdnię tramwajową Podgórze.

W ramach ETZM ok. 50 dzieci ze szkoły podstawowej zwiedziło w środę, 21 września zajezdnię tramwajową Podgórze przy ul. J. Brożka 3. Ich przewodnikiem był Trambuś, oficjalna maskotka MPK SA w Krakowie. Podczas wizyty uczniowie mogli się spotkać z motorniczym i

dowiedzieć się na czym polega jego praca. Trambuś wyjaśnił im także najważniejsze zasady bezpiecznego i kulturalnego podróżowania tramwajami.

Tego samego dnia, 21 września na płycie Rynku Głównego był prezentowany najnowszy elektryczny autobus MPK SA o długości 8,9 m. Autobus mógł zobaczyć tego dnia każdy mieszkaniec i turysta w godzinach 12.00-18.00.

Przez cały tydzień Europejskiego Tygodnia Zrównoważonej Mobilności MPK SA i Straż Miejska prowadziły akcję "Wystarczy 1 metr", m.in. na ul. Długiej. Od poniedziałku, 19 września do 23 września 2016 roku na ul. Długiej nie doszło do ani jednej blokady tramwaju przez nieprawidłowo zaparkowany samochód.

22 września 2016 roku na zakończenie ETZM Kraków po raz 15. wziął udział w Europejskim Dniu bez Samochodu. Wszystkich mieszkańców zachęcaliśmy w tym dniu do wybierania alternatywnych dla samochodu środków przemieszczania się. Pasażerowie mogli tego dnia bezpłatnie podróżować środkami komunikacji miejskiej w strefach biletowych I i II (linie miejskie i aglomeracyjne) za okazaniem ważnego dowodu rejestracyjnego samochodu osobowego. Z bezpłatnego przejazdu mogła korzystać osoba okazująca ważny dowód rejestracyjny wraz z osobami jej towarzyszącymi – łącznie w liczbie zgodnej z wpisem określającym liczbę miejsc siedzących w samochodzie.

Marek Gancarczyk

JAN PODKOPACZ Z MPK SA W KRAKOWIE JEDNYM Z NAJLEPSZYCH MOTORNICZYCH W POLSCE

W dniach 15-16 września 2016 roku w Łodzi na terenie Zajezdni Tramwajowej Telefoniczna został przeprowadzony II Ogólnopolski Konkurs Motorniczych o Nagrodę Prezesa Izby Komunikacji Miejskiej. MPK S.A. w Krakowie reprezentowali motorniczo- wie z zajezdni tramwajowej Nowa Huta i Podgórze, od-

powiednio: Aneta Madyda, Ireneusz Chmurzyński oraz Jolanta Skowronek i Jan Podkopacz. Ogółem do konkursu przystąpiło 29 zawodników reprezentujących 9 przedsiębiorstw komunikacyjnych obsługujących trakcję tramwajową.

Konkurs został rozegrany w ciągu dwóch dni. W pierwszym dniu uczestnicy zmierzali się z testem wyboru dotyczącym przepisów ruchu drogowego oraz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Zawodnicy mieli do rozwiązania 50 pytań. Dodatkowe punkty można było uzyskać za czas rozwiązania testu. Po zakończeniu tego etapu uczestnicy zostali przewiezieni do zajezdni tramwajowej Telefoniczna, gdzie oczekiwały na nich do wykonania zadania praktyczne. Do realizacji tych zadań przewidziano wagon 805Na, czyli wąskotorowa wersja wagonu typu 105Na. Zawodnicy mieli do wykonania następujące zadania: dojazd tyłem wagonu do przeszkody, następnie jazda do przodu i zatrzymanie wagonu II drzwiami na wysokości słupka przystankowego, gdzie dodatkowym utrudnieniem był przerywacz i ostatni element – dojazd przodem do przeszkody. Uderzenie w przeszkodę, zatrzymanie na przerywaczu skutkowało punktami karnymi. W środku wagonu znajdowały się kontrolery płynności jazdy (piłeczki na talerzu), których zrzucenie również powodowało naliczenie punktów karnych. Podczas wykonywania zadań był mierzony czas przejazdu brany pod uwagę w klasyfikacji końcowej.

Do II etapu konkursu awansowało 12 zawodników, którzy otrzymali ogółem najlepsze wyniki z testu teoretycznego i zadań sprawnościowych I etapu. Wśród „szczęśliwej dwunastki” znaleźli się motorniczo- wie MPK z Krakowa: Aneta Madyda i Jan Podkopacz. Organizatorzy przewidzieli następujące konkurencje: przejazd składem 2 x 805Na po śliskim torze (rozlany olej) i zatrzymanie składu przed przeszkodą; przejście do inne-

Jedna z konkurencji polegała na zbitiu kręgli tramwajem

go wagonu i kontynuacja konkurencji na torze ob- jazdowym zajezdni, gdzie zawodnicy mieli do wyko- nania następujące zadania: zatrzymanie wagonu na wyznaczonym przystanku tramwajowym (znak D-17). Dla zmylenia zawodników ustawiono również przysta- nek autobusowy ze znakiem D-15. Po drodze ustawiono

również inne znaki drogowe, które jak się po zakończeniu przejazdu okazało zawodnicy musieli wymienić; kontrola prędkości 30 km/h na łuku z zasłoniętym prędkościomierzem; obsługa pasażerów zabieranych z przystanków takich jak: pasażer z siekierą, osoba niepełnosprawna, pasażer z e-papierosem, turystka anglojęzyczna, która chciała przejechać jeden przystanek bez biletu.

Po wykonaniu zadań „tramwajowych” zawodnicy musieli zmierzyć się z praktycznym udzieleniem pierwszej pomocy – organizatorzy przewidzieli dla zawodników różne zadania, w tym z użyciem sprzętu typu AED.

Po konkurencjach indywidualnych organizatorzy przewidzieli również turniej drużynowy. Wyłoniono czteroosobowe zespoły, których zadaniem było w pierwszej kolejności rozwiązanie testu teoretycznego. Test składał się z pytań związanych z historią komunikacji tramwajowej w Polsce i na świecie oraz opisanie zdjęć z wagonami tramwajowymi – należało podać typ i nazwę producenta oraz miasto po którym kursują tramwaje. Następnie drużyny otrzymały zadanie praktyczne – dwa pojedyncze wagony 805Na zostały ustawione równolegle na dwóch sąsiednich torach, ale w przeciwnych kierunkach. Zadaniem drużyny było skoordynowanie jazdy wagonów (jeden jechał przodem, a drugi tyłem) tak aby strącić piłką kręgle. Wagony były dodatkowo połączone łańcuchem, którym po zerwaniu należało ponownie połączyć wagony. Liczył się czas przejazdu i ilość zbitych kręgli.

W indywidualnej klasyfikacji generalnej, po dwóch dniach zmagania konkursowych zawodnicy reprezentujący MPK S.A. w Krakowie zajęli: Jan Podkopacz – II miej- sce, a Aneta Madyda VIII miejsce. Zwycięzcą konkursu został motorniczy MPK Łódź.

Krzysztof Utracki
Fot. Krzysztof Utracki

W PRACY MOTORNICZEGO NAJWAŻNIEJSZE JEST PRZEWIDYWANIE I OPANOWANIE

– mówi Jan Podkopacz z MPK SA w Krakowie, jeden z najlepszych motorniczych w Polsce

Jan Podkopacz pracuje w zajezdni tramwajowej Podgórze

Marek Gancarczyk: Zajął Pan drugie miejsce w ogólnopolskim konkursie o tytuł najlepszego motorniczego w Polsce? Trudno było?

Jan Podkopacz: Tak. Nawet bardzo. Szczególnie trudna była rywalizacja z gospodarzami konkursu, motorniczymi z Łodzi.

MG: Czy wcześniej miał Pan podobne doświadczenia? Brał Pan udział w takim konkursie?

JP: Nie, to pierwsze moje doświadczenie tego typu.

MG: Jakie konkurencje zostały przygotowane dla uczestników konkursu?

JP: Na początek trzeba było napisać test z przepisów ruchu drogowego i zasad udzielania pierwszej pomocy. Potem był przejazd kwalifikacyjny, gdzie każdy z uczestników musiał wykonać manewr cofania tramwajem i zatrzymać się w jak najbliższej odległości od wyznaczonej przeszkody. Następną konkurencją to zatrzymanie się na przystanku, tak aby drugie drzwi wagonu znalazły się w odpowiednim miejscu, na wprost słupka przystankowego. Dodatkowym utrudnieniem był w tej konkurencji

tw. przerywacz zamontowany na sieci trakcyjnej, który znajdował się blisko tego miejsca. Chodziło oczywiście o to, aby uniknąć zatrzymania się na nim. Był jeszcze podjazd do przodu i jak najbliższy dojazd do przeszkody. Wszystkie te konkurencje trzeba było wykonywać bardzo ostrożnie, ponieważ wewnątrz tramwaju na specjalnym pojemniku znajdowały się piłeczki. Za każdą piłeczkę, która spadła motorniczy dostawał ujemny punkt

MG: Co było waszym zadaniem drugiego dnia?

JP: W drugim dniu było ogłoszenie wyników. Tylko dwunastka najlepszych zawodników przeszła do finału. Na początku była chyba najbardziej widowiskowa konkurencja, czyli hamowanie na śliskim torze po rozpędzeniu tramwaju do 40 km na godzinę i zadanie zatrzymania się przed wyznaczonym miejscem. Kolejne konkurencje polegały na przejeździe po zajezdni, na której były zlokalizowane przystanki, nie tylko tramwajowe, ale także autobusowe. Trzeba się było zatrzymywać tylko na tramwajowych. Na tych przystankach znajdowali się statyści, którzy odgrywali rolę pasażerów wsiadających do tramwaju. Na pierwszym przystanku była osoba niepełno-

sprawną, której trzeba było pomóc przy wsiadaniu. Obok stał z kolei Pan z siekierą, któremu trzeba było miło lecz stanowczo odmówić przejazdu. Ja po dłuższych negocjacjach powiedziałem mu, że może jechać, ale na pewno bez siekiery. Dał się przekonać. Na kolejnych przystankach wsiadała jeszcze Pani z e-papierosem oraz anglojęzyczny turysta.

W drugim dniu był też przejazd po łuku, gdzie trzeba było z zasłoniętym prędkościomierzem jechać 30 km/h. Po przejeździe toru przeszkód w zajezdni musieliśmy jeszcze wykazać się dobrą pamięcią i spostrzegawczością. Byliśmy pytani o to, jakie znaki mijaliśmy i czy były prawidłowo ustawione. Na koniec tych konkurencji były jeszcze ćwiczenia z zakresu pierwszej pomocy – trzeba było pomóc pasażerowi z podejrzeniem zawału serca.

MG: Jaka konkurencja sprawiła Panu najwięcej problemów?

JP: Najtrudniejsze było chyba zatrzymanie tramwaju na śliskiej szynie. Połowa osób, które przeszły do finału nie było w stanie tego prawidłowo zrobić. Mnie to się udało.

MG: Czy udział w takim konkursie pomaga w codziennej pracy motorniczego?

JP: Oczywiście, to dodatkowe doświadczenie. Można oswoić się z sytuacjami, w których trzeba udzielić potrzebującemu pasażerowi pierwszej pomocy. Na pewno także może się przydać trening zatrzymania tramwaju podczas kontrolowanego poślizgu.

MG: Jakie umiejętności liczą się najbardziej podczas prowadzenia tramwaju?

JP: Na pewno umiejętność przewidywania różnego rodzaju zdarzeń, np. sytuacji, w której pieszy wchodzi na przejście na czerwonym świetle oraz zachowania łamiących przepisy kierowców samochodów czy rowerzystów. Ważne jest także opanowanie, aby w stosunku do

pasażera nigdy nie zachować się niekulturalnie, nawet jeżeli on niej jest dla nas zbyt miły.

MG: Oprócz prowadzenia tramwajów ma Pan jeszcze inną odpowiedzialną funkcję w MPK, jest Pan instruktorem, czyli uczy Pan kandydatów na motorniczych bezpiecznej jazdy. Na co trzeba zwracać szczególną uwagę młodym pracownikom?

JP: Ja staram się im uświadomić, że tramwaj to nie samochód i nie zatrzyma się w miejscu i nie ominie przeszkody. Gdy z kandydatem jadę tramwajem to zawsze zalecam im jazdę ostrożną, która umożliwi zahamowanie tramwaju w każdej sytuacji, np. gdy kierowca samochodu zachowa się niezgodnie z przepisami. Uczulam także młodych ludzi na osoby piesze, które mogą wyjść zza innych pojazdów, np. stojących w korku samochodów.

MG: W Krakowie są jeszcze miejsca, gdzie przejazd tramwajom utrudniają samochody. Do niedawna było tak również na ul. Kalwaryjskiej. Co zmieniły w pracy motorniczych zamontowane tam separatory?

JP: Bardzo zwiększyły komfort przejazdu zarówno nam motorniczym jak i pasażerom. Umożliwiły punktualny przejazd przez tę ulicę, co wcześniej w godzinach szczytu było niemożliwe. Bardzo zwiększyło się także bezpieczeństwo, bo nie ma już kierowców zajeżdżających drogę tramwajom.

MG: Wyobraża Pan sobie likwidację separatorów?

JP: Absolutnie nie. Ani z tej ani z żadnej innej ulicy, na której są już zamontowane. Znalazłbym też parę innych ulic, gdzie dobrze byłoby je zamontować. Jestem pewien, że wszyscy moi koledzy motorniczości mają w tej kwestii takie samo zdanie jak ja.

MG: Dziękuję za rozmowę.

ZARZĄD MPK SA POGRATULOWAŁ UCZESTNIKOM ZAWODÓW W ŁODZI

6 października 2016 roku Grzegorz Dyrkacz, członek zarządu, dyrektor ds. zarządzania przewozami MPK SA w Krakowie pogratulował dobrych wyników wszystkim pracownikom, którzy wzięli udział w II Ogólnopolskim Konkursie Motorniczych o Nagrodę Prezesa Izby Gospodarczej Komunikacji Miejskiej, który został zorganizowany w dniach 15-16 września 2016 roku w Łodzi. Aneta Madyda, Ireneusz Chmurzyński, Jolanta Skowronek i Jan Podkopacz otrzymali podziękowania i nagrody. Jan Podkopacz, który zajął 2. miejsce otrzymał także list gratulacyjny przesłany przez Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego.

Oprócz prowadzenia tramwajów jest instruktorem i uczy kandydatów na motorniczych

Marek Gancarczyk

KONKURS „BEZPIECZNA JAZDA KOMUNIKACJĄ MIEJSKĄ” JUŻ PO RAZ 16.

Kierowcy musieli jechać 30 km na godz. z zasłoniętym prędkościomierzem

W 16. edycji konkursu „Bezpieczna jazda komunikacją miejską”, który odbył się 15 września na terenie zajezdni autobusowej Płaszów najlepszym kierowcą autobusu został Piotr Trojański, który na co dzień pracuje w zajezdni autobusowej Płaszów. To właśnie on najlepiej poradził sobie z testem i zadaniami praktycznymi, zdobywając najwięcej punktów. Drugie miejsce zajęła Justyna Haber z zajezdni Wola Duchacka, która okazała się także najlepszą wśród kobiet startujących

w zawodach. Trzecie miejsce zajął Kamil Kowalski pracownik KTR.

Warto podkreślić, że Justyna Haber w konkursie rywalizowała ze... swoją mamą, która również jest kierowcą autobusu. Taka sytuacja zdarzyła się w tym konkursie po raz pierwszy w historii.

Drużynowo najlepszym zespołem zostali kierowcy z KTR. Drugie miejsce zajęli kierowcy z Płaszowa, trzecie kierowcy zatrudnieni w zajezdni Bieńczyce, a czwarte

Kto szybciej wymieni koło?

Zawodnicy musieli wykazać się umiejętnościami z zakresu udzielania pierwszej pomocy

Zawodnicy musieli też prawidłowo zatrzymać wagon w odpowiedniej pozycji na przystanku

kierowcy z zajezdni autobusowej Wola Duchacka. W sumie rywalizowało 16 kierowców.

Wygrać wcale nie było łatwo. Oprócz doskonałej wiedzy z przepisów ruchu drogowego trzeba było się wykazać precyzyjną, dynamiczną a jednocześnie płynną jazdą autobusem.

Podczas każdego przejazdu kierowcy najpierw mieli za zadanie jechać slalomem wzdłuż wyznaczonego toru. Następnie kierowcy musieli zatrzymać autobus na przystanku w taki sposób, aby pasażerowie mogli komfortowo do niego wejść. Kolejnym zadaniem było parkowanie tyłem w wyznaczonym miejscu. Na koniec kierowcy musieli także jechać 30 km/h z zasłoniętym prędkościomierzem. A to wszystko starali się zrobić szybko i płynnie. Sędziowie liczyli bowiem czas wykonania przejazdu. Zawodnicy musieli się także wykazać dużą płynnością w prowadzeniu autobusu – w środku pojazdu na specjalnym talerzu była bowiem ustawiona piłka, która nie mogła spaść.

Oprócz kierowców w konkursie rywalizowali także mechanicy i inspektorzy. Najlepszym mechanikiem w zawodach został Dariusz Piorun z Woli Duchackiej. Kolejne miejsca zajęli: Paweł Pańczyk z Płaszowa i Jacek Cwierż z Woli Duchackiej. Drużynowo najlepiej wypadła Stacja Obsługi Autobusów Płaszów. Drugie miejsce zajęli mechanicy z Woli Duchackiej a trzecie z Bieńczyce.

Z kolei wśród inspektorów nadzoru ruchu najlepiej poradził sobie Zbigniew Antosiak. Drugie miejsce zajął Janusz Michałowski a trzecie Piotr Bugaj. Ich zadaniem było m.in. znaleźć jak najwięcej błędów w informacji pasażerskiej na przystanku.

Dzień później w piątek, 16 września w konkursie „Bezpieczna jazda komunikacją miejską” rywalizowali motorniczowie i elektromechanicy. Spośród 12 motorniczych najlepiej z wszystkimi zadaniami poradził sobie Piotr Czech z zajezdni tramwajowej Podgórze.

Na kolejnych pozycjach znaleźli się Dariusz Boroń i Agnieszka Błońska. Podobnie jak w przypadku rywalizacji kierowców konkurs sprawdzał wiedzę z zakresu przepisów ruchu drogowego oraz umiejętność płynnej i bezpiecznej jazdy tramwajem.

Motorniczowie musieli najpierw prowadzić wagon z wyłączonym prędkościomierzem przez wyznaczony odcinek kontrolny z prędkością 10 km/h. W kolejnym zadaniu motorniczowie mogli jechać z dowolną prędko-

Zadaniem inspektorów było m.in. znaleźć jak najwięcej błędów w informacji pasażerskiej na przystanku

Elektromechanicy musieli połączyć tramwaj z holownikiem

ścią, ale potem musieli sami ocenić jak szybko prowadzili tramwaj. Zawodnicy musieli też prawidłowo zatrzymać wagon w odpowiedniej pozycji na przystanku, ale tak aby nie stanąć na przerywaczu (fragment sieci trakcyjnej gdzie nie ma napięcia). Konkurencje utrudniał fakt, że w tramwaju został umieszczony pojemnik z wodą. Po przejeździe był on ważony – im więcej wody się wylało podczas jazdy tym mniej punktów zdobywał zawodnik.

Po tych konkurencjach zawodnicy musieli jeszcze wykazać się umiejętnościami z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Oprócz motorniczych rywalizowali także elektromechanicy. Wśród elektromechaników pierwsze miejsce

Kierowcy musieli napisać test z wiedzy o przepisach ruchu drogowego

zajął Stanisław Majcher ze Stacji Obsługi Tramwajów Nowa Huta. Drugie miejsce zajął Adam Adamaszek, a trzecie Marcin Trębacz – obaj ze Stacji Obsługi Tramwajów Podgórze.

Warto podkreślić, że konkurs „Bezpieczna jazda komunikacją miejską” daje okazję nie tylko do rywalizacji pracowników krakowskiego przewoźnika. Jest także okazją do ćwiczenia umiejętności ważnych w codziennej pracy kierowców. W konkursie duży nacisk jest bowiem położony na płynne i bezpieczne prowadzenie pojazdów oraz na pomoc pasażerom.

Marek Gancarczyk

Konkurencję utrudniał fakt, że w tramwaju został umieszczony pojemnik z wodą

COROCZNE SPOTKANIA Z JUBILATAMI I WIELOLETNIMI PRACOWNIKAMI

Po raz drugi w nowej oprawie 16 listopada 2016 roku w Muzeum Inżynierii Miejskiej odbyło się coroczne spotkanie z długoletnimi pracownikami Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego SA w Krakowie.

W tym roku podczas uroczystego spotkania została wręczona odznaka „Zasłużony dla MPK w Krakowie”, która jest prestiżowym wyróżnieniem, przyznawanym przez krakowskiego przewoźnika, jako uhonorowanie szczególnych zasług.

W tym roku nagrodę tę otrzymali :

Skuba Stanisław	kierownik Inspektoratu BHP
Korszon Stanisław	instruktor jazdy
Mitis Jan	kierownik Działu Projektowania Przewozów i Analiz Eksploatacyjnych
Zawierucha Leszek	kierowca autobusu
Adamski Jacek	motorniczy
Dzierwa Agnieszka	inspektor ds. osobowych
Ogiela Halina	inspektor ds. osobowych
Błaut Zbigniew	elektromechanik pojazdów
Macała Jan	kierownik Działu Technicznego
Rzeszowski Paweł	elektromechanik pojazdów
Leśniak Władysław	kierowca autobusu

Spotkanie z pracownikami jest okazją, do wyrażenia uznania i szacunku za wieloletni wysiłek włożony w codzienną pracę. Wszyscy, którzy w MPK S.A. przepracowali 30, 35, 40 i 45 lat podczas uroczystej gali odebrali

życzenia samych sukcesów w życiu zawodowym i osobistym. Jubilatowi wręczono dyplomy, medale, statuetki oraz drobne upominki.

30 lat:

Makuła Maria
Bukowski Grzegorz
Dzidek Jan
Fijar Andrzej
Zięba Grzegorz
Suder Jadwiga
Dyba Robert
Cebula Roman
Dymkowski Wojciech
Kowalczyk Stanisław
Meus Kazimierz
Frydrych Eugeniusz
Kijak Robert
Książek Zbigniew
Olejniczak Jacek
Klita Krzysztof
Biela Jan
Brożek Piotr
Etrych Marek

Klimek Małgorzata
Kubiszewski Jarosław
Sikora Tomasz
Smyrak Grzegorz
Wojtycza Adam
Deleska Marek
Lachman Robert
Szydłowski Jan
Anielczyk Edward
Drelewski Maciej
Kania Jan
Nowak Józef
Pers Tomasz
Rackowska Dorota
Rudnicki Robert
Sekunda Marek
Surówka Wacław
Pająk Kazimierz
Kurlit Bogusław

Podborski Robert
Ryczko Wiesław
Maniecki Mateusz
Chabinka Stanisław
Haber Kazimierz
Białowas Artur
Pytel Andrzej
Szmigiel Zenon
Klimasara Adam
Knuch Ferdynand
Lenda Andrzej
Marciniak Andrzej
Nogieć Maciej
Świstek Ryszard
Kwiecień Tadeusz
Madej Robert
Mościcki Robert
Rozum Zbigniew
Gwóźdź Zbigniew
Hebda Wacław
Janicka Bożena
Kotula Zbigniew
Kowalik Robert
Duszyk Henryk
Oratowski Marek
Porąbka Bogusław
Bylicki Mariusz

Ostrogórska Beata
Rosół Robert
Gałka Artur
Wrzesień Mirosław
Żelasko Wiesław
Sikorski Roman
Hajdas Agata
Oliwa Wiesław
Ostafin Andrzej
Dąbek Jerzy
Belczyk Teresa
Kuźniar Mirosław
Zabawa Beata
Kocik Krystyna
Barcik Jerzy
Prosianowska Renata
Szafraniec Jerzy
Kłęsk Krzysztof
Pawlak Zofia
Miernik Marta
Sularczyk Kazimiera
Werschner Urszula
Żurek Małgorzata
Głowacki Jan
Hyla Bronisław
Jakubowska Bożena

Wiśniewski Jarosław
Wsołek Janusz
Sobesto Marek
Mastek Zbigniew
Wąs Ryszard
Domoń Marek
Jałocha Zenon
Grzesik Zbigniew
Jamka Małgorzata
Górecki Wojciech
Szostkiewicz Andrzej

Włosińska Dorota
Suder Tadeusz
Grzebieniowski Mieczysław
Mortek Zbigniew
Rusin Grażyna
Pulchny Wiesław
Kaczor Tomasz
Gałęzowski Gerard
Nagraba Robert
Kałuża Grażyna
Szopa Zenon

Zarząd MPK dziękował osobom odchodzącym na emeryturę

Długoletni pracownicy otrzymywali odznaczenia

35 lat:

Czajkowski Marian
Dąbrowski Krzysztof
Korpak Mikołaj
Kowalski Marek
Miś Mieczysław
Rachwaniec Andrzej
Syrek Janusz
Woźny Marian
Łukasik Ryszard
Morawiec Zdzisław
Szklarczyk Zygmunt
Abratowski Roman
Chudoment Lucjan
Szczygieł Adam
Tokarz Marek
Zabdyr Marek
Zwoliński Sylwester

Drażek Jan
Masztalerz Mieczysław
Sroka Irena
Szafraniec Janusz
Porębska Wiesława
Ostafin Adam
Gryboś Wiesław
Idzik Bogusław
Kolano Janusz
Komenda Andrzej
Rękawek Bogusław
Solarz Jerzy
Strumiński Stanisław
Szymoniak Zbigniew
Guzik Mirosław
Róg Bogusław
Romański Alfred

40 lat:

Bodys Ryszard
Czopek Jacek
Frankowski Leszek
Fraś Jan
Sumera Krzysztof
Wrona Jan
Dura Bogusław
Opryszek Tadeusz
Stachel Zbigniew
Bazan Andrzej
Kot Stefan
Nosek Andrzej
Bulanda Artur
Kopciuch Tadeusz
Mościsker Jacek
Siwek Edward
Ślusarczyk Mieczysław
Wójcicki Andrzej

Kasperczyk Wiesław
Pałka Andrzej
Faber Jerzy
Kurzydym Mieczysław
Włodarczyk Krzysztof
Wrześniak Andrzej
Żywiński Tadeusz
Kleszcz Marek
Chrabąszcz Krzysztof
Szumiec Jacek
Druzgała Zdzisław
Babiuch Zbigniew
Ciupka Czesław
Krzemiński Ryszard

45 lat:

Jaśkowski Jerzy
Łagan Marek

Krawczyk Stanisław
Łachut Małgorzata

Tegoroczni emeryci:

Rychtarska Grażyna
Bieleńska Lucyna
Śliwińska Ewa
Hajos Stanisław
Dębosz Roman
Zbroja Adam
Korta Stanisław
Zimirski Aleksander
Słabosz Emil
Hartabus Krzysztof
Ciupka Marian
Kruszyna Barbara
Szczepanik Leszek
Czyżniejewski Jan

Makuch Jan
Kolano Bogusława
Grzesiak Waldemar
Filipek Franciszek
Zabagło Barbara
Janik Józef
Paprocki Krzysztof
Gawor Ryszard
Wójcik Marian
Łakomy Krystyna
Lucyna Warska
Julian Mendel
Władysław Włodarczyk

Spotkanie uświetnił występ znanego i lubianego kabaretu „Jurki”. Ciekawostką jest informacja, że aktorom

Kabaretu bardzo przypadła do gustu garderoba specjalnie zorganizowana w wagonie tramwajowym SN1.

Lilianna Jakiel

Zarząd MPK docenił pracowników z najdłuższym stażem, którzy przepracowali 45 lat

PRACOWNICY MPK Z KLUBU HDK ODDALI W 2016 ROKU PRAWIE 80 LITRÓW KRWI

Podczas spotkania wystąpiły dzieci niewidome i słabowidzące

Odnaki wręczył prezes Małopolskiego Oddziału Okręgowego PCK w Krakowie prof. Mieczysław Pasowicz

25 listopada 2016 roku odbyło się tradycyjne spotkanie honorowych krwiodawców, członków Klubu Honorowych Dawców Krwi PCK i Koła PCK przy MPK S.A. w Krakowie z Zarządem Spółki oraz przedstawicielami działających na terenie przedsiębiorstwa Związków Zawodowych.

Spotkania są organizowane co roku w ramach ogólnopolskich obchodów „Dni Honorowego Dawstwa Krwi”. Od wielu lat są sporymi wydarzeniami kulturalnymi ze względu na występy podopiecznych Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących przy ul. Tynieckiej. Poziom tych koncertów jest bardzo wysoki, a występująca młodzież prezentuje wielki talent i wszechstronne wykształcenie muzyczne. Każdy z młodych artystów zasłużył na wyróżnienie, jak choćby najmłodsza - Julka, występująca jako pierwsza uczestniczka koncertu.

W części oficjalnej spotkania zostały wręczone odznaczenia dla honorowych krwiodawców.

Odnaką „Zasłużonego HDK” I stopnia (przystępującej po oddaniu 18 l. krwi) wyróżnieni zostali: Agnieszka Kwarciany, Antoni Madej i Jan Malina. Odnakę „Zasłużonego HDK” II stopnia otrzymali: Grzegorz Budzowski i Ludmiła Zaczekiewicz, a odznaki „Zasłużonego HDK” III stopnia: Martyna Magda i Jacek Mulka.

Odnaki wręczył prezes Małopolskiego Oddziału Okręgowego PCK w Krakowie prof. Mieczysław Pasowicz.

Wśród wyróżnionych znaleźli się także długoletni działacze Klubu: Andrzej Balon, Stanisław Mikulski, Marian Szymański i Krzysztof Paprocki oraz rekordziści Klubu w ilości oddanej krwi - Marian Tańczyk i Kazimierz Judka.

Ponadto podziękowanie za zorganizowanie kwesy charytatywnej poprzez Komitet Społeczny „Razem przeciw SMA” otrzymali Agnieszka i Piotr Murdza, a Joanna Gruczyńska za współpracę przy udziale pocztów sztandarowych MPK i Klubu podczas różnych uroczystości na terenie miasta i przedsiębiorstwa.

Władysław Michalski

Zmarł były dyrektor naczelny MPK –
Eugeniusz Więcek

We wtorek, 29 listopada 2016 odbył się pogrzeb dyrektora naczelnego MPK Kraków w latach 1973-1978. W jego ostatnim pożegnaniu uczestniczył poczet sztandarowy Klubu Honorowych Dawców Krwi PCK funkcjonujący przy MPK SA.

Dyrektor Eugeniusz Więcek bardzo wspierał zakładowe Koło PCK i Klub "HDK" PCK. W czasach, gdy łączność telefoniczna odbywała się poprzez ręczną centralę, a oczekiwanie na sygnał "na miasto", czyli rozmowę zewnętrzną, trwało bardzo długo, wydał specjalne zarządzenie, które pozwalało przerwać każdą rozmowę i poza wszelką kolejnością uzyskać połączenie z dowolną zajezdnią lub numerem miejskim, po użyciu hasła "Na Ratuszek". To rozwiązanie bardzo pomogło kontaktować się z krwiodawcami w nagłych przypadkach, gdy była potrzebna konkretna grupa krwi. To właśnie Dyrektor Więcek po jednej z akcji krwiodawstwa zaprosił jej uczestników do swojego gabinetu na skromny poczęstunek - co dało początek corocznych spotkań krwiodawców z dyrekcją, także dzięki jego pomocy mogła się w 1975 roku odbyć akcja "100 krwiodawców na 100-lecie komunikacji miejskiej w Krakowie".

SEPARATORY NA UL. KALWARYJSKIEJ

W ostatnim czasie sporo było dyskusji na temat zamontowanych separatorów na ul. Kalwaryjskiej. I jak zawsze są zarówno przeciwnicy jak i zwolennicy. To oczywiste - każdy ma przecież jakieś swoje zdanie i swoje potrzeby. Nietrudno się domyślić, że opcją "przeciw" są mieszkańcy i właściciele sklepów. Argumentują, że ogranicza im się miejsca postojowe co utrudnia im codzienne życie, że mają prawo zaparkować pod swoimi oknami, że klienci nie będą mogli dojechać i zaparkować przez co spadnie im dochód.

Ale po drugiej stronie też są mieszkańcy i klienci sklepów, którzy chcą dojechać lub dojechać do domu i pracy. I tych jest zdecydowanie więcej. To widać nie tylko po napętnieniu tramwajów ale również w głosach dyskusji pod każdym artykułem na ten temat.

I to mnie bardzo cieszy, że ogólnie mówiąc mieszkańcy zauważają jak ważnym elementem miasta jest drożny układ komunikacyjny. Oczywiście takim kręgosłupem układu jest sieć tramwajowa i jeśli tu nie będzie sprawnej komunikacji to całe miasto stanie w jednym wielkim korku, zarówno pojazdy indywidualne jak i środki transportu zbiorowego.

Tę oczywistą prawdę znają wszyscy, którzy interesują się organizacją transportu w miastach ale od lat rośnie również świadomość mieszkańców, którzy z tego transportu "tylko" korzystają. Nie ma możliwości, aby dogodzić wszystkim, bo przepustowość układu jest ograniczona. Trzeba zatem dawać jak najwięcej priorytetów tym, którzy wiozą najwięcej pasażerów, a więc komunikacji zbiorowej.

Dlaczego separatory? Odpowiedź jest oczywista - bo wciąż jest zbyt wielu takich, którzy przepisy ruchu drogowego i znaki mają po prostu za nic. Nie chcę pisać, że wszyscy - bo tak nie jest, że większość? - też nie, ale gdyby nie było ich wcale to i separator byłby zbędny...

Ot po prostu taka jest konieczność, bo nawet jeden nieprawidłowo zaparkowany samochód skutecznie uniemożliwia płynny przejazd innym użytkownikom indywidualnym i w konsekwencji blokowanie tramwajów.

Wielu pewnie pamięta zdjęcie przedstawiające jeden autobus przegubowy obok którego stoją pasażerowie których może on pomieścić, a na drugiej jezdni stoją ustawione samochody osobowe, którymi ci ludzie przyjechali... Dla tych którzy nie widzieli to zobrazuję, że samochody stoją w 5 (pięciu) rzędach i zajmują kilkaset metrów... tak kilkaset... I gdyby to przenieść na ul. Kalwaryjską to jeden zablokowany tramwaj wiezie więcej pasażerów niż pomieści cała ul. Kalwaryjska od ronda Matecznego do

Korony samochodów osobowych, nawet jeśli ustawić je po dwa rzędy w każdą stronę...

Zamontowany separator daje skuteczne oddzielenie torowiska i dzięki temu tramwaje mogą bez większych problemów przejechać, a nie stać w korkach i tym samym zachęcić innych do pozostawienia samochodu. Nie mam złudzeń, i nawet najlepsza komunikacja zbiorowa jaką możemy sobie wyobrazić, nawet w oderwaniu od kosztów, nie spowoduje zaniku ruchu pojazdów indywidualnych. To zawsze będzie współdzielenie przestrzeni, przestrzeni, która jest ograniczona i nie pomieści wszystkich.

Dlatego tak ważne jest planowanie i organizacja ruchu. I nawet jeśli część mieszkańców będzie z takich restrykcyjnych rozwiązań niezadowolona to niestety są one koniecznością. A ograniczenia w poruszaniu się i w parkowaniu samochodów osobowych nie są żadną nowością, przecież kiedyś można było wjechać i zaparkować na Rynku Głównym i też w pewnym momencie taka możliwość została zlikwidowana, a przecież tam też są mieszkańcy, kupcy i klienci. Strefa płatnego parkowania też była kilkakrotnie rozszerzana i to również na wnioski mieszkańców.

Trzeba wiedzieć i pamiętać, że każda przestrzeń, każdy chodnik z którego zostają wyłączone samochody zapewnia się większą ilością pieszych, tych którzy wejdą do

sklepu "po drodze", a więc większą liczbą potencjalnych klientów.

Na koniec dodam, że w najbliższych latach planowany jest remont ul. Starowiśnej i ul. Krakowskiej. Jak ważne są to ciągi komunikacyjne niech świadczy ilość tramwajów jaka przejeżdża tymi ulicami w ciągu godziny. To są dziesiątki tysięcy pasażerów. Mam nadzieję, że przy okazji tych remontów, najważniejszym będzie zapewnienie płynności ruchu tramwajowego, a organizacja ruchu pojazdów indywidualnych w tym ich parkowanie będzie dostosowane do potrzeb transportu zbiorowego i pieszych.

Adrian Obuchowicz

Gdyby nie separator o płynnej jeździe tramwajem po ul. Kalwaryjskiej można byłoby tylko pomarzyć

PASAŻEROWIE PISZĄ POCHWAŁY DO MPK

Krakowianie i turyści coraz częściej dostrzegają pozytywne zachowania pracowników MPK SA w Krakowie. Tylko w 2016 roku do krakowskiego przewoźnika trafiło ok. 200 pochwał. Najciekawsze publikujemy.

Treść zgłoszenia: Serdecznie dziękuję w imieniu swoim jak i również moich podopiecznych i koleżanek za bardzo wysoką kulturę jazdy. Pan Motorniczy wykazał się niezwykle wysokim poziomem umiejętności i fachowości. Przewożąc 200 dzieci w wieku przedszkolnym po krętych drogach naszego miasta potrafił tak prowadzić pojazd, że wszystkie dzieci całe i zdrowe wróciły do przedszkola, bez najmniejszego uszczerbku. Pan Motorniczy wykazał się w czasie wycieczki empatią wobec dzieci jak i ich opiekunów. Kultura osobista tego Pana również jest na najwyższym poziomie. Wycieczka z Panem była przyjemnością, za co serdecznie dziękujemy.
Imię i nazwisko nadawcy: Bożena

Dzień dobry,
Chciałbym na Pana ręce przesłać podziękowanie dla kierującego w dniu dzisiejszym tramwajem linii 14, Bombardier RP608, odjazd z Wiadukty ok. 7:30. W stresowej dla pasażerów sytuacji, w sposób profesjonalny i uprzejmy udzielał odpowiedzi na pytania, oraz na bieżąco przekazywał komunikaty przez nagłośnienie.

Pozdrawiam
Damian

Szanowni Państwo,
proszę wybaczyć, jeśli poniższa wiadomość została wysłana na nieodpowiedni adres e-mail.
Chcę z całego serca podziękować kierowcy autobusu nr 125 udającego się w kierunku Złocień, że w dniu 29.09. br przejeżdżając o godzinie 20:01 przez ulicę Przewóz zatrzymał swój pojazd, aby umożliwić przekroczenie przez jezdnię... Jeźowi. Pan kierowca poczekał cierpliwie, aż stworzenie znajdzie się na chodniku. Był to czyn niezwykle wzruszający i godny naśladowania. Jest mi niezmiernie miło wiedzieć, że tacy kierowcy pracują w MPK Kraków. Brawo, brawo, brawo!
Z wyrazami szacunku i pozdrowieniami dla kierowcy
Karolina

Chciałabym złożyć podziękowania i wyrazy uznania dla Pana kierującego tramwajem nr 22, który wyruszył z Borku Fałęckiego w dniu dzisiejszym o godz 11:26. Byłam z wózkiem dziecięcym, a ponieważ jest to tramwaj wysokopodłogowy, nieprzystosowany dla matek z dziećmi, Pan motorniczy wyszedł z tramwaju, zapytał czy chcę jechać tym tramwajem i zaoferował pomoc. Nikt z tłumu stojącego na przystanku się nie pofatygował. Chciałabym szczerze podziękować za ten gest, bo pomimo, że czekałam na inny tramwaj spowodował on że miałam wspaniały humor przez resztę dnia. Wielkie brawa dla tego Pana!

Matka polka

Treść zgłoszenia: Słowa uznania dla motorniczego z 9, na wysokości przystanku "Klimeckiego", na przystanku zasnęła młoda kobieta. Pan zatrzymał tramwaj wysiadł zapytał czy kobiecie nie trzeba udzielić pomocy medycznej. Odczekał chwilę zanim odjechał. Gratulacje za czujność wzorową postawę!
Imię i nazwisko nadawcy: Michał

Treść zgłoszenia: Witam serdecznie W piątek 19.08.2016 o godzinie 21:51 na ulicy Dr Judyma 18 (przystanek Judyma szkoła) przyświecając sobie telefonem zmieniałem dekielki w felgach mojego auta. Kierowca autobusu linii 151 widząc to wysiadł z pojazdu i spytał mnie czy jestem właścicielem auta. Podziękowałem mu wtedy za reakcję ale uważam że o zachowaniu tego Pana powinienem napisać. Bardzo podobała mi się postawa tego Pana. Pozdrawiam
Krzysztof

DEAR CEZARY KLUCZEWSKI,

I AM WRITING TO THANK YOU FOR RETURNING MY BAG TO ME I PICKED IT UP FROM THE POLICE STATION AND WAS SURPRISED AND RELIEVED TO SEE THAT EVERYTHING WAS STILL IN IT! MY WHOLE LIFE! I DO NOT KNOW WHAT I WOULD HAVE DONE IF THIS BAG WASN'T FOUND BY A KIND, SWEET, HELPFUL PERSON SUCH AS YOURSELF, I AM ETERNALLY GRATEFUL!

HERE IS A SNAIL GIFT.

BARDZO BARDZO DZIĘKUJĘ !!

- LARA
(THE STUPID CANADIAN
GIRL WHO LEFT HER BAG
ON THE BUS) ♡

Treść zgłoszenia: W dniu dzisiejszym około godziny 10:20 jadąc autobusem linii 179 podjeżdżając do skrzyżowania ulicy Stojalowskiego, a Halszki doszło do zderzenia dwóch samochodów. Po raz pierwszy byłem świadkiem tak bezpośredniej reakcji kierującego autobusem. Kierowca natychmiast dojechał do krawędzi jezdni, zgasił autobus i stanowczo nam powiedział żeby nie opuszczać autobusu i wybiegł do poszkodowanych. Z tego co widziałem rozmawiał chwilę z osobami z wypadku, po chwili kierowca wrócił, przeprosił za opóźnienie i szybko zgłosił na swoją centralę o całym zdarzeniu, a następnie kontynuował jazdę i nawet udało mi się złączyć na swój następny autobus. Jestem zaskoczony tak profesjonalnym podejściem kierowcy, jestem dumny korzystając z komunikacji która zatrudnia tak odważnych i wykwalifikowanych pracowników którzy bez mrugnienia okiem reagują na krzywdę innych. Pozdrawiam serdecznie kierującego i osobę która odebrała od niego na centrali zgłoszenie, ponieważ bardzo umiejętnie przyjął informacje. Rozmowę kierowcy z centralą słysząc było w całym autobusie. Wśród pasażerów słyszałem dużo pozytywnych komentarzy, a ja uważam że należy poinformować przełożonych o takich pracownikach jak ten kierowca i Pan z centrali.
Imię i nazwisko nadawcy: Mateusz

Treść zgłoszenia: Witam Chciałbym bardzo podziękować wszystkim pracownikom MPK za pomoc i zaangażowanie w poszukiwaniu i umożliwienie mi odzyskania siatki ze zdjęciami rentgenowskimi i wynikami badań którą w dniu 06.04.16 przez rozłaganie pozostawiłem w autobusie linii 125. Szczególne podziękowania dla pracowników informacji MPK dyspozytorów i kierowców którzy dołożyli wszelkich starań abym mógł zrealizować moją wizytę u lekarza na którą byłem zarejestrowany i czekałem od pół roku. Wielkie dzięki.
Imię i nazwisko nadawcy: Leszek

oprac. Anna Robak

KALENDARIUM

2016-07-08

Kierowca linii 501 został poszarpany przez kierowcę samochodu osobowego. Nie była konieczna pomoc medyczna, wsparcia udzielił mu inspektor ruchu

2016-07-09

Ochrona Kombinatoru z ul. Mrozowej zgłosiła, iż na PKR Walcownia włamuje się złodziej – rozbił szybę w jednym z okien punktu. Dyspozytor GDR powiadomił policję, sprawca został ujęty.

2016-07-14

O godz. 6:50 motorniczy zgłosił podejrzany pakunek pozostawiony na przystanku Dunikowskiego. Powiadomiono policję.

Od godz. 9:15 zamknięto w obu kierunkach tunel KST, z uwagi na znaleziony przez ochronę tunelu podejrzany bagaż

9:29 na ul. Dietla w kierunku ul. Grzegorzeckiej doszło do śmiertelnego potrącenia pieszego przez tramwaj linii 22. Pieszy przekraczał torowisko pomimo czerwonego światła na sygnalizatorze.

W godzinach popołudniowych połamane przez nawatnice gałęzie dwukrotnie zablokowały ruch tramwajów: na ul. Wielickiej przy Cmentarzu Podgórskim oraz na ul. Mrozowej

2016-07-17

10:54 Na skrzyżowaniu przy Cracovii w tramwaj linii 20 oraz autobus linii 292 uderzył bus, który zignorował wskazania sygnalizacji świetlnej. Trzy osoby zostały poszkodowane.

2016-07-18

Od 9:30 liczne utrudnienia na terenie całego miasta w związku z przejazdem wyścigu Tour de Pologne.

2016-08-08

20:55 Na Główną Dyspozytornię Ruchu wpłynęło zgłoszenie, iż na przystanku Ludwinów załęgła się duża ilość pająków, które gęsto oplótły wiatę pajęczynami. Wyślano na miejsce pogotowie trasowe.

2016-08-31

20:00 Ze względu na budowę łącznicy Zabłocie – Krzemionki, wyłączono z ruchu całą tarczę skrzyżowania Powstańców Wielkopolskich/Wielicka. Tramwaje kierowane na trasy objazdowe przez estakadę nad Dworcem Płaszów.

23:46 Wykolejenie tramwaju zjeżdżającego do zajezdni na alei Pokoju, przy Ofiar Dąbia. Wagon od chwili wykolejenia przejechał ok. 100 m

2016-09-15

9:36 Na Alei Jana Pawła II przy Klasztornej doszło do wypadku z udziałem dwóch obcych pojazdów. Przerwa w ruchu trwała 78 minut, uruchomiono autobusy za tramwaj.

2016-09-18

14:23 Na skrzyżowaniu ul. Św. Gertrudy i Dominikańskiej wykoleił się skład SN4+PN3, obsługujący Krakowską Linie Muzealną, w ostatnim dniu jej kursowania

2016-09-20

14:20 W autobusie linii 179 użyto gazu, w wyniku którego uszkodzony został kierowca. Wezwano zespół ratownictwa medycznego oraz policję.

2016-09-29

6:35 wykolejenie tramwaju linii nr 52 na rondzie Kocmyrzowskim, z uwagi na stan torowiska. Zatrzymanie trwało łącznie 191 minut.

2016-10-03

17:05 W związku z Czarnym Marszem wyłączono komunikację tramwajową do Salwatora, Cichego Kącika oraz na Placu Wszystkich Świętych. Utrudnienia w ruchu i wtórne opóźnienia trwały do późnych godzin wieczornych.

2016-10-05

16:55 Usterka torowiska na alei Pokoju przy Dąbiu, w stronę Ronda Grzegorzecznego. Zatrzymanie w ruchu trwało 135 minut.

2016-10-09

18:37 Pasażer zagroził bronią motorniczemu linii 5. Interweniowała policja.

2016-10-16

Od 9:30 odbywał się Półmaraton Królewski. Znaczne utrudnienia w ruchu przez centrum miasta.

2016-10-19

16:07 zablokowany przejazd przez plac Wszystkich Świętych w związku z pogrzebem Andrzeja Wajdy. Uruchomiło szereg autobusów do przewozu gości uroczystości żałobnych.

2016-11-01

15:29 Wypadek tramwaju linii 87 na Al. Solidarności. Złamany słup trakcyjny, wykolejony pierwszy wagon oraz zerwana sieć trakcyjna, brak przejazdu w obu kierunkach. Poszkodowany motorniczy oraz pasażerka tramwaju.

2016-11-25

Wprowadzono darmową komunikację miejską ze względu na wysokie stężenie zanieczyszczeń powietrza

2016-12-07

16:40 autobus linii 704 na skrzyżowaniu ul. Kocmyrzowskiej i Architektów został ostrzelany z wiatrówki przez nieznaną sprawcę. Nikt nie odniósł obrażeń, wezwano policję.

Radostaw Kołodziej

MSZA W INTENCJI OJCA ŚWIĘTEGO W ŁAGIEWNIKACH

W mszy wzięły udział poczty sztandarowe MPK SA w Krakowie

20 listopada (niedziela) 2016 roku o godzinie 15.45 w Kaplicy Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Łagiewnikach została odprawiona msza święta w intencji Papieża Franciszka. Jej data nie została wybrana przypadkowo – był to bowiem ostatni dzień Roku Miłosierdzia, który ogłosił Papież Franciszek. Mszę odprawił emerytowany biskup pomocniczy Archidiecezji Krakowskiej Jan Zajac.

Msza i jej intencja to efekt wizyty Papieża Franciszka w Krakowie podczas Świątowych Dni Młodzieży. Przypomnijmy, że 28 lipca 2016 roku Papież Franciszek na spotkanie z młodymi ludźmi podróżował razem z osobami niepełnosprawnymi tramwajem Krakowiak.

Jeszcze przed wejściem do tramwaju na ul. Franciszkańskiej Ojciec Święty otrzymał od zarządu MPK SA w Krakowie dwa upominki. Jednym z nich był specjalnie przygotowany dla Papieża Franciszka imienny bilet Krakowskiej Karty Miejskiej ze zdjęciem, a drugim intencja mszalna od całej załogi MPK SA w Krakowie. Podczas spotkania zarząd MPK SA poprosił Ojca Świętego o modlitwę za wszystkich pracowników krakowskiego przewoźnika oraz ich rodziny.

Marek Gancarczyk

TRAMWAJ NEVELO WRACA DO KRAKOWA

W niedzielę 27 listopada do Krakowa wrócił tramwaj 126N Nevelo, wyprodukowany przez firmę NEWAG S.A. z Nowego Sącza, który był już testowany i eksploatowany przez MPK SA.

Producent wprowadził w nim kilka modyfikacji wynikających z dotychczasowej eksploatacji pojazdu i sugestii zaproponowanych przez krakowskiego przewoźnika. Tramwaj zyskał też nowe, firmowe barwy zewnętrzne oraz nową kolorystykę wnętrza.

Warto przypomnieć, że MPK SA rozpoczęło testy tramwaju Nevelo w czerwcu 2013 roku. Zgodnie z umową wagon po ponad 2,5 roku eksploatacji na krakowskich torowiskach wrócił do nowosądeckiej fabryki. Teraz znów będzie woził krakowian.

Nevelo to w całości nowa konstrukcja. Zastosowano w nim innowacyjny układ zawieszenia - 2 człony skrajne, każdy z nich oparty na jednym wózku napędowym połączono przegubowo z członem środkowym opartym na dwóch wózkach tocznych. Tramwaj ma

klimatyzowane wnętrza, systemy monitoringu i informacji pasażerskiej. Jednorazowo może przewieźć do 235 osób w tym 60 na miejscach siedzących.

Maciej Górowski

fot. Maciej Górowski

Tramwaj Nevelo wyjeżdża z zakładów nowosądeckiego Nevagu

WSPÓLNIE DBAMY O KRAKÓW

Kampania wizerunkowa pod hasłem „Wspólnie dbamy o Kraków” ma na celu zwrócenie uwagi mieszkańców na działania miejskich spółek komunalnych, które wspólnie starają się czynić Kraków bezpieczniejszym, bardziej komfortowym i ekologicznym.

10 października 2016 roku na krakowskie ulice wyjechały autobusy i tramwaje, symbolicznie przedstawiające miejskie spółki, działające razem dla Krakowa - Wodociągi Krakowskie (MPWiK SA), Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej (MPEC SA), Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne (MPK SA), Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania (MPO Sp. z o.o.) oraz Krakowski Holding Komunalny (KHK SA) odpowiedzialny za funkcjonowanie Ekospalarni odpadów.

Kampania potrwa do 10 stycznia 2017 r. Na stronie internetowej www.dbamyokrakow.pl spółki miejskie in-

formują o podejmowanych przez siebie działaniach poprawiających komfort i jakość życia w mieście.

UMK

Reklama pojawiła się m.in. na tramwajach

KOMUNIKACJA MIEJSKA W OKRESIE WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH W 2016 ROKU

Jak co roku obsługa komunikacyjna w okresie Wszystkich Świętych była dla MPK SA w Krakowie dużym wyzwaniem.

W tym roku dzień 1 listopada wypadł we wtorek ale znaczące wzmocnienie komunikacji miało miejsce już od weekendu 29-30 października.

Podobnie jak w ubiegłych latach, wiele linii autobusowych i tramwajowych zostało wzmocnionych. Linie kursowały według specjalnych rozkładów jazdy, ze zwiększoną częstotliwością lub obsługiwane były taborem o większej pojemności. Obok tych wzmocnień, już tradycyjnie, uruchomione zostały specjalne linie autobusowe i tramwajowe. Linii tramwajowych oznaczonych numerami od 81 do 89 uruchomiono 9, a linii autobusowych z numeracją od 801 do 884 było 17 (to o 3 linie więcej niż w 2015 roku). Wszystkie linie specjalne łącznie kursowały jedynie w dniu 1 listopada, natomiast we wcześniejszych dniach uruchamiane były tylko niektóre z nich.

Aby sprostać zadaniu i zrealizować zwiększone zapotrzebowanie na komunikację MPK, w zależności od dnia, kierowało do ruchu dodatkowe autobusy i tramwaje.

W weekend 29 i 30 października, w stosunku do standardowej soboty i niedzieli, skierowano do ruchu (w każdym dniu) dodatkowo 51 pociągów tramwajowych oraz 77 autobusów w sobotę i 76 autobusów w niedzielę. W poniedziałek 31 października, gdy komunikacja kursowała według powszednich rozkładów jazdy, dodatkowo uruchomiono 9 tramwajów i 7 autobusów.

1 listopada zostały uruchomione dodatkowe, specjalne linie kursujące do cmentarzy

Najwięcej taboru kursowało oczywiście w dniu 1 listopada. W tym dniu dodatkowych 79 tramwajów i 106 autobusów realizowało przydzielone zadania przewożąc pasażerów do cmentarzy i między cmentarzami. Ten znaczący wzrost pojazdów był widoczny dla pasażerów.

Realizowane przewozy to tylko część pracy jaką w tych okresie wykonywano. Niebagatelną rolę w przygotowaniu i realizowaniu obsługi komunikacyjnej mieli również pracownicy innych działów. Przygotowanie i ekspozycja rozkładów jazdy i wszelkich informacji, przygotowanie zabezpieczeń dla ruchu, a także całodzienny, bezpośredni nadzór nad komunikacją to ich zastęga.

Jan Mitis

MPK SA W KRAKOWIE PO RAZ 16. PRZEDSIĘBIORSTWEM FAIR PLAY

25 listopada 2016 roku Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne SA w Krakowie po raz 16. otrzymało tytuł i certyfikat „Przedsiębiorstwa Fair Play”. Podczas uroczystej gali w Warszawie odebrał ją Grzegorz Dyrkacz, członek zarządu i dyrektor ds. Zarządzania Przewozami w MPK SA w Krakowie.

MPK SA zostało docenione za etyczne postępowanie na co dzień w relacjach z pracownikami, klientami i kontrahentami. Kapituła doceniła także organizowaną przez MPK SA pomoc potrzebującym, warsztaty dla dzieci oraz spory wysiłek w dziedzinie ekologii.

- Certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play” to nagroda za codzienną pracę opartą na szacunku do pracowników, partnerów biznesowych i organów prawa, oraz zaangażowanie w działalność na rzecz społeczności lokalnej i całego kraju. To również zobowiązanie do ciągłego doskonalenia – podkreślił podczas finałowej gali w Warszawie dr Mieczysław Bąk, prezes Fundacji „Instytut badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym”.

Przypomnijmy, że program trwa cały rok i przebiega dwuetapowo. Pierwszy krok wykonują firmy zgłaszając chęć uczestnictwa w programie, poprzez wypełnienie i przesłanie deklaracji zgłoszeniowej. Następnie szczegółowo prezentują swoją działalność w ankiecie. Firmy są również proszone o przedstawienie stosownej dokumentacji. Przedsiębiorstwa, które zdobędą wymaganą regulaminem liczbę punktów, przechodzą do drugiego etapu, w którym organizatorzy oraz przedstawiciele instytucji współpracujących sprawdzają prawdziwość odpowiedzi udzielonych przez firmę, m.in. poprzez audyty przeprowadzane w siedzibach wszystkich firm.

Program „Przedsiębiorstwo Fair Play” realizowany jest przez Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym, funkcjonujący przy Krajowej Izbie Gospodarczej.

Warto zaznaczyć, że krakowski przewoźnik w programie uczestniczy od 2001 roku za każdym razem uzyskując tytuł „Przedsiębiorstwo Fair Play”.

Marek Gancarczyk

WSPÓŁPRACA MPK SA I STRAŻY MIEJSKIEJ

Pierwsze patrole inspektorów ruchu Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego SA w Krakowie ze strażnikami Straży Miejskiej Miasta Krakowa ukierunkowane zostały na kontrole przeprowadzane wewnątrz pojazdów komunikacji miejskiej. Dotyczyły egzekwowania zakazu palenia papierosów i spożywania alkoholu, dewastacji, malowania graffiti. Podczas kontroli przystanków komunikacji zbiorowej sprawdzane były przystanki pod względem naklejania obcych ogłoszeń, palenia tytoniu, picia alkoholu oraz przebywania nietrzeźwych osób pod zadaszeniami a także dewastacją automatów krakowskiej karty miejskiej.

W 2011 roku rozpoczęto innowacyjne rozwiązanie w postaci wprowadzenia nieumundurowanych patroli w kursujących późnym wieczorem, nocami i w weekendy

pojazdach komunikacji miejskiej - ta wspólna akcja nosi do dziś roboczą nazwę BP (bezpieczny powrót). Akcja ta cieszy się dużym zainteresowaniem społecznym, informacje o niej często były podawane w lokalnych mediach. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa w postaci błyskawicznej interwencji odpowiednich służb na działania niezgodne z prawem to tylko jeden z założonych do realizacji celów. Kolejnym, równie istotnym celem było ostrzeżenie potencjalnych sprawców, że ich działania nie pozostaną bezkarne. Akcja ta przeprowadzana jest cyklicznie i losowo w wybranych liniach komunikacyjnych kursujących o różnych porach. W akcji tej często biorą udział również funkcjonariusze Policji, Żandarmerii Wojskowej, a nawet czworonożni pomocnicy (specjalnie szkolone psy, które pomagają wykrywać posiadanie substancji niedozwolonych).

Innym restrykcyjnym wspólnym działaniem jest podejmowanie interwencji w stosunku do kierujących pojazdami, którzy naruszyli przepisy prawa o ruchu drogowym m.in. poprzez parkowanie pojazdów w miejscu niedozwolonym lub w sposób niedozwolony, co powoduje utrudnianie bądź brak ciągłości ruchu pojazdów komunikacji miejskiej, parkowanie na całej długości zatoki przystankowej lub na peronie przystankowym, co skutkuje ograniczeniem możliwości swobodnego korzystania z chodnika oraz naraża pasażerów na dyskomfort podczas podróży. Aby unikać takich „niespodzianek” strażnicy miejscy razem z inspektorami ruchu MPK SA w Krakowie zorganizowali już kilka akcji o nazwie „Wystarczy 1 metr”. Podczas patrolu na wybranych ulicach rozdawali kierowcom ulotki przypominające o bezpiecznym i prawidłowym parkowaniu a także 100 cm miarki. Niestety nie każdy kierowca bierze sobie te prośby i ostrzeżenia do serca.

Dodatkową formą współpracy jest prowadzenie zajęć w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz odpowiedzialności prawnej osób niepełnoletnich przez funkcjonariusza SM i inspektora ruchu MPK w szkołach

podstawowych i gimnazjach. Zajęcia te pozwalają na uświadomienie młodym ludziom jakie zagrożenia występują na co dzień w ruchu komunikacji miejskiej, jak zapobiegać wypadkom, jak chronić siebie przed niebezpieczeństwami i jak pomagać innym. Innym istotnym elementem prowadzonych lekcji jest wskazanie konsekwencji prawnych za popełnione wykroczenia i przestępstwa przez osoby niepełnoletnie i jak to może wpłynąć na ich dorosłe życie. Wspólnie nagraliśmy wiele filmów profilaktycznych, które prezentowane są na monitorach nie tylko krakowskich autobusów i tramwajów.

Ważnym elementem naszej współpracy są również coroczne szkolenia z wiedzy teoretycznej jak również praktycznej m.in. z samoobrony.

Od początku nawiązania tak ścisłej współpracy minęło w 2016 roku 8 lat. W tym czasie zorganizowano prawie 1600 patroli w trakcie których ukarano ponad 13 tysięcy osób, a w tym: nałożono 7760 mandatów karnych, udzielono 5533 pouczenia oraz sporządzono 297 wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego.

Grzegorz Dyrkacz

KONFERENCJA NAUKOWA O ROLI STRAŻY MIEJSKICH. DIAGNOZA TERAŹNIEJSZOŚCI I PYTANIA O PRZYSZŁOŚĆ

21 i 22 listopada 2016 roku w Centrum Kongresowym ICE Kraków odbyła się konferencja „Straż miejska w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego”, zorganizowana przez Straż Miejską Miasta Krakowa i Krakowski Holding Komunalny S.A.

Role gospodarzy pełnili: Prezydent Miasta Krakowa, Komendant Straży Miejskiej Miasta Krakowa i Prezes Krakowskiego Holdingu Komunalnego. Konferencję w poniedziałek 21 listopada otworzył prezydent Jacek Majchrowski.

Współorganizatorami wydarzenia byli: Wydział Nauk o Bezpieczeństwie Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego oraz Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Straż miejska jako organ ochrony porządku publicznego, główne kierunki współpracy między Policją, a Strażą Miejską Miasta Krakowa, modele funkcjonowania lokalnych służb ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego – to tylko niektóre z tematów poruszonych podczas dwudniowych obrad. Wykład zatytułowany „Ćwierć wieku i kilkanaście lat współpracy związanej z podnoszeniem bezpieczeństwa pasażerów” wygłosił w trakcie pierwszego dnia Grzegorz Dyrkacz, Dyrektor ds. Zarządzania Przewozami Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie. Miłym akcentem konferencji było wręczenie certyfikatu programu standaryzacji straży miejskich i gminnych. Z rąk wojewo-

dy małopolskiego Józefa Pilcha odebrał go komendant Straży Miejskiej Miasta Krakowa Adam Młot.

W kończącym się 2016 roku mija dwadzieścia pięć lat od chwili kiedy to rajcy miejscy powołali do życia w wielu polskich miastach straże miejskie. Od tego czasu zmieniło się bardzo wiele. Był to okres diametralnych zmian, we wszystkich aspektach życia. Ale tylko rozwiązania ustawowe, uprawnienia i kompetencje pozostały praktycznie niezmiennione.

Konferencja była nie tylko podsumowaniem historii i osiągnięć straży miejskich, ale przede wszystkim próbą podjęcia wyzwania, jakim bez wątpienia jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i poprawa porządku publicznego.

Patronat medialny nad wydarzeniem objęli: TVP3 Kraków i Radio Kraków.

Marek Anioł

Podczas konferencji Grzegorz Dyrkacz, dyrektor ds. zarządzania przewozami MPK SA mówi o współpracy krakowskiego przewoźnika i Straży Miejskiej

Nysa N59M Seria: Krakowskie autobusy

W drugiej połowie lat 50. ubiegłego wieku w Zakładach Budowy Nadwozi Samochodowych w Nysie zrodził się pomysł opracowania lekkiego samochodu dostawczego, który uzupełniłby ofertę polskiego przemysłu motoryzacyjnego. W 1957 roku intensywne prace projektowe zostały zwieńczone wypuszczeniem przez ZBNS krótkiej serii prototypowych Nys N57. Wersja produkcyjna, która powstała w ponad trzystu egzemplarzach otrzymała oznaczenie N58. W 1959 roku na rynek trafił unowocześniony model N59 o konstrukcji ramowej, który powstawał w oparciu o podzespoły ówczesnie produkowanego samochodu osobowego Warszawa. Nysa N59 wytwarzana była w trzech wersjach nadwoziowych. Oprócz standardowego furgonu oznaczonego literką „F” bramy fabryki opuszczały również sanitarki (N59-S) oraz minibusy (N59-M) przystosowane do przewozu dziesięciu osób, wyłącznie na miejscach siedzących. Właśnie kilka takich pojazdów trafiło w pierwszej połowie lat 60. do krakowskiego MPK.

Dopiero w 1966 roku Nyski zaczęły wozić pasażerów na liniach docierających do krakowskiego ZOO. Pomimo zalet takich jak zwrotność, czy niskie zużycie paliwa, kariera Nysy w komunikacji publicznej nie trwała długo. Po kilku miesiącach samochody skierowano z powrotem do działu technicznego. Nysy N59 przetrwały w MPK do początku lat 70. kiedy to z inwentarza zostały skreślone ostatnie egzemplarze. Marka ta nie zniknęła jednak definitywnie z krakowskiego MPK. W 1975 roku do obsługi komunikacji na mniej obciążonych liniach zakupiono nowocześniejsze mikrobusy Nysa 521 oraz 522.

Po dwóch latach mozolnej pracy nadszedł czas prezentacji odrestaurowanej Nysy N59M, tym bardziej, że nadarzała się nie byle jaka okazja. Właśnie na 2007 rok przypadał jubileusz 80-lecia komunikacji autobusowej w Krakowie. 8 września br. minibus o numerze taborowym #28, wraz z innymi zabytkowymi pojazdami, które pojawiły się w Krakowie specjalnie na obchody 80-lecia komunikacji, przejechał kawalkadą spod wzgórza wawelskiego na teren nieczynnego lotniska na Czyżynach. A tam, z wielką pompą, odbyła się impreza upamiętniająca pierwsze kursy krakowskich autobusów.

Dane techniczne:

Producent: Zakłady Budowy Nadwozi Samochodowych
Lata budowy: 1959-1961
Silnik: M20 (52,5KM)
Skrzynia biegów: mechaniczna (manual, 3 biegowa + wsteczny)
Długość: 4.400 mm
Szerokość: 1.760 mm
Wysokość: 1.955 mm
Masa: 1.550 kg

Miejsc siedzących: 9+1
Miejsc stojących: -

Solaris Urbino 8.9 electric Seria: Krakowskie autobusy

Pojazdy są wyposażone w baterie o pojemności 80 kWh. Będzie można je uzupełniać energią elektryczną na dwa sposoby z ładowarek typu plug-in o mocy 20 kW zlokalizowanych w zajezdni lub z wykorzystaniem pantografu na specjalnej stacji ładowania zbudowanej przy ulicy Pawiej, wykorzystującej zasilanie z trakcji tramwajowej.

Pojazdy mają długość 8,9 m i mogą jednorazowo przewieźć do 48 pasażerów. Oprócz tego, że są bardzo przyjazne dla środowiska to zapewniają bezpieczną i komfortową podróż. Nowe autobusy są niskopodłogowe, wyposażone w klimatyzację, automat biletowy i nowoczesny system informacji pasażerskiej.

Przypomnijmy, że MPK SA w Krakowie eksploatuje autobusy elektryczne już od 29 kwietnia 2014 roku. Wypożyczone od kilku producentów pojazdy od tego dnia cały czas kursowały na linii nr 154 łączącej Dworzec Główny Zachód z Prądnikiem Białym. Kraków był pierwszym polskim miastem, w którym funkcjonowała regularna linia obsługiwana autobusami z napędem elektrycznym.

Zakup czterech nowych autobusów elektrycznych to pierwsze, ale nie ostatnie zamówienie tego rodzaju pojazdów przez krakowskiego przewoźnika.

Wystarczy przypomnieć, że obecnie trwa procedura przetargowa na dostawę 20 nowych autobusów elektrycznych, w tym 17 autobusów o długości 12 metrów i trzech pojazdów przegubowych o długości 18 metrów.

Jeszcze w tym roku na ulice Krakowa wyjedzie także 12 autobusów hybrydowych wyposażonych w silnik spalinowy i elektryczny.

Dane techniczne:

Producent: Solaris
Lata budowy: od 2016
Silnik: Traktionsssysteme Austria GmbH TMF 35-28-4 (160kW)
Skrzynia biegów: -
Długość: 8.950 mm
Szerokość: 2.400 mm
Wysokość: 3.300 mm
Masa: 9.710 kg

Miejsc siedzących: 19+1
Miejsc stojących: 29

Nysa N59M

Seria: Krakowskie autobusy

Solaris Urbino 8.9 electric

Seria: Krakowskie autobusy

